

శ్రీ రస్తు.

—:ॐ:—

శ్రీ గోపాల కృష్ణపరబ్రహ్మజేనమః.

శ్రీ మదభిలమహీమండలమండనాయమానంబగు,

శ్రీ కాళహస్తి లో చేరి న

మద్దులేట్టురం గ్రామనివాసస్తుండను

జంగం - వీరరాఘవ శెట్టి నామగ్రామదాసభ్రతుండినగు,

శేషదాసచాలకవివరునిచే.

రచియింపబడిన

Sengalare Pale Kavi

శ్రీ రుక్మిణీకల్యాణచరిత్ర సంకీర్తనలు.

Rukmini Kalayana Chaitra
అమృతం

పండితోత్తమపరిష్కృతంజే

నే || వేంకటసుబ్బాకాస్త్రిలవారి స్వకీయ,

సరస్వతీవిలాసముద్రాక్షరకాలయందు

మ॥రా॥రా॥శ్రీ, వంకాయల - కృష్ణస్వామిశెట్టివారి

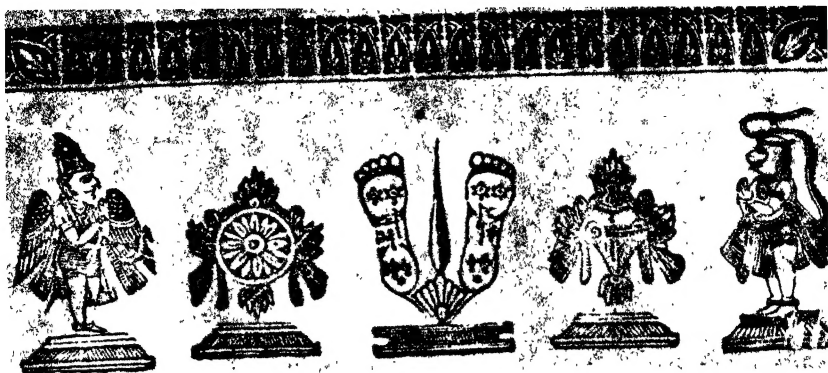
ప్రేరణవలన

సదరు-గ్రంథకర్తచే ముద్రింపించి ప్రచురింపబడియె.

౧౮౮౭-౮౮ || జనవరి నెల.

దీనిత్రయం - రూ. ౦—౬—౦,

జవ్వర్ కాపీరైట్

శ్రీ రస్తు.

శ్రీరుక్మిణీసమేత శ్రీగోపాలకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః
శ్రీరుక్మిణీకల్యాణసంతోషనమఃలు.

వి నాయక ప్రార్థనము.

శ్లోకం॥ శుక్లాంబరధరంవిష్ణుం - శశివర్ణంచతుర్భుజం॥ ... *
ప్రసన్నవదనంధ్యాయే - త్వర్వవిఘ్నోపశాంతయే॥ ... *
అగజాననపద్మార్కం - గజాననమహగ్నిశం॥ ... *
అనేకదంతంభక్తానా మేకదంతముపాస్తమే॥ ... *

ః०:-

యమనాకల్యాణిరాగము - ఏకతాళము.

పల్లి వి.

విఘ్నరాజదేవా . వేగబోసరాజా

శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు. ౩

అనుపల్లవి.

కుండరదననుందరాంగి - చందనగంధిరొభగవతి॥ (వంద)

చరణములు.

ఇందువదనమృదుభాషణి ఏడాక్షితలోదరినా
 డెందముననుభజియించెద మందహాసినీమదవతి॥ (వంద)
 నీలవేణినినుమది - నిక్క-ముగనునమ్మితి
 చాలగనీదయనేలుము జాలముసేయకవేగమె
 వాలాయముమీరగనా వాక్కునవసియింపుమమ్మ॥ (వంద)
 సన్నుతినేజేసెద - సరసిజాక్షితారద
 ఎన్నోవిధములవేడెద ఏడాపుస్తుకపాణిరో
 పన్నుగనీదయనేలుము పరమపావనిశ్రీవాణి॥ (వంద)
 వరములనాకొనగుమీ - ఒనరుగనిదివినుసుమీ
 ధరలోవెలసినమద్దులే ట్పురహరియంతముగనీ
 చరితముచెప్పగబూనితి నిరతముసరిజేయుజనని॥ (వంద)

—:—

సాక్షాద్భగవంతుండగు శ్రీమన్నారాయణమూర్తిప్రార్థనము.

—:—

శా॥ శ్రీవత్సాంతకౌస్తుభస్ఫురితలక్ష్మీచారువత్సఫల
 శ్రీవిభ్రాజితునీలవణుఁ శుభరాజీవాతుకంజాత భూ
 యేవేంద్రాదిసమస్తదేవమక్షతో ద్విప్రోరురత్నప్రభా
 వ్యావిధాంఘ్రిసరోజునచ్యుతుగృహవాసుంబుగ్గంసించెద॥

—:—

నాటరాగము - జంపె తాళము.

జరుక్మిణీలోల జయమదనగోపాల.
 జయస్వగుణశీల జయకనకచేలా॥ (౧)

జయభక్తభవహరణ	జయగోపికారమణ	
జయరుద్రనుతచరణ	జయకృపాభరణా॥	(౨)
జయసకలమునితోష	జయదీనజనపీష	
జయసుధారసభాష	జయదురితశోషా॥	(౩)
జయయసురకులభీష	జయనీరదశ్యామ	
జయశేషనుతనామ	జయపరంధామా॥జయ॥	(౪)

—:౦:—

లక్ష్మీ దేవి పాఠ క న ము.

—:౦:—

మ॥ హరికింబట్టవు రాణివు న్నెములపోవర్ధంపు పెన్నిక-చం।
 గురులొబట్టవు భారతీగినుతల్లో నాడుపూబోడితా।
 మరలందుండెడు ముద్దరాలుజగముల్తన్నించుసిల్లాలుభా।
 సురతకలేములువాపుతల్లి శిరియిచ్చుక నిత్యకల్యాముత్॥

—:౦:—

శీతకన—బ్యాగ్ రాగము - రూపకతాళము.

పల్లవి.

మన్నననన్నెలవస్తు - మారునిజనని॥ మన్నన॥

అనుపల్లవి.

ఎన్నోవిధములనీ - సన్నుతిజేతును

కన్నడజేయకు - కరుణించుమోతల్లి॥ మన్న॥

చరణములు.

క్షీరవారధిసుత

నేరమెన్నకనాచు

ఘోరదురితములం.

భారగదోలుము॥

మన్న॥

వాసవవందిత భాసురాంగినను
మోసమునేయకు వాసుదేవునిరాణి॥ మన్న॥
ధరలోనమద్దులే ట్పురినివెలయుహరి
యురమునవసియించి మెరయురమాదేవి॥ మన్న॥

—:0:—

వ॥ అని యివ్విధంబున యిష్టదేవతల పార్థకానంబు గావించి
తదనంతరంబు॥... ..*

—:0:—

పూర్వముపెగణ భాగవతోత్తమలప్రార్థనము.

క॥ వ్యాసవసిష్టపరాశర । భాసురశుకశౌనకాచిభవ్యముఘలనుక్ ।
వాసిగబలిప్రహ్లాదవి । భీషణరుక్మాంగ దాంబరీఘలగొలుతుక్॥

క॥ అనియిష్టదేవతలమది ।

ననయముబ్రాధిఁచియుఘల ।
నవనీసురులక్ । విసుతిఁచెదవంశక్రమః
మునుచెలిపెదభక్తవర్యముఖ్యులుమెచ్చక్॥

—:0:—

కవివిచారము - ద్విపద.

శ్రీకరంబుగధర-చెఱువుగావెలయు - శ్రీకాళహస్తికిఁజెంతననుండు*
పొలుపొందమద్దులేట్పురమందరమున- వెలసినవేంకటవిఠలునికరుణ* చెలు
వొందగాజుల - సెట్లవంశమున* వలనొప్పుగాపాలవల్లిగోత్రంబు* విష్ణు
మతంబనవెలయుచుధరను - శ్రేష్ఠమైయొప్పునుజనులలోశ్రేష్ఠుడు* జంగ
మవాండ్లనజగతిలోమిగుల- రంగుగాగృహపేరురంజిల్లుచుండు* యిట్టిచం
శంబునవెలయునుకీర్తి-శ్రేష్ఠుడైచెంచమశెట్టినామమున* సతనికినేవురుసం
దనుల్గలరు- మతిమంతులగుచుయిచ్చుసానుకీర్తి* తెరగొప్పవార్ల - ద్వి

తీయవుతుండు - గురుతరంబైన సద్గూర్గిష్టండు * తేజంబునెన్నగాదీనక
 రుపగిది - రాజసంబునమర రాజసముండు * పరధనపరచార - పరులనిం
 చలను - విరివిగామదిసెప్పుడెటుగనివాడు * ధమకాగుంబులదనరినవాడు -
 నిమకాలశాంతండునీతికోవిదుడు * కమలనాభునికరుణగలిగినవాడు - ప్రమ
 దంబుతోడుతప్రబలినవాడు * కరచగ్ధివీరరాఘవశ్చేష్టిపేర - మెరయుచు
 నుండునుమేదినిలోన * యతనిశిలత్తువ్వుయనుకాంతసతీయు - పతివ్రతనడవ
 డిభాసిల్లునుగుణ * పతినిదైవంబునిభావించుమదిని - సతతంబుపూజలసలావు
 చుధరను * చౌలగునువీర్లుకుశ్లేష్ఠపుత్రుండ - సలలితంబుగనుశేషయ్యనామము
 న * విలసితంబగుచుండువిబుధులుమెచ్చ * నిలనుబాలకుడనై - వెలయుదునివు
 డు * పదునెనిమిదియేండ్లప్రాయంపువాడ - విదితగుణిబులవిధినేనరుంగ *
 సకలపురాణశాస్త్రములనునెఱుగ - స్రవణతంబగుకావ్యభావనమెఱుగ *
 అమరత్రకాండము - లరయనివాడ - గమకించఛందస్సుక్రమమెరుంగకను * మ
 శ్చైదతండ్రియామహితగుణుండు - సత్పుణ్యుడగుమరి - సచ్చగితుండు *
 అశ్వసేరింగిన అనుభవపరుడు - సాత్వికగుణమున * సకలశాస్త్రముల *
 సారమెరింగినసజ్జననుతుడు - సారసాత్మనిభక్తిసలిపెడఘనుడు * గరిమతో
 సుబ్బయ్యగారినామమున - ధరలోనవిలసిల్లి - ధవ్యతమెరసి * కరమర్ధియా
 తనికరుణచేసివుడు - పరగంగయతిగణపాసముదైలిసి * బరువడిరుక్మిణీప
 రిణయంబునెడు - చరితంబుకెప్పంగసంతసంబాదవి * తప్పకమదినిశ్రీధవుని
 దగ్గించి - చెప్పబూనితినయ్య - శ్రీహరిదయను * యొప్పుగాసతగ్రాహియొ
 నరసిన్యతిని - తప్పలుసవరించిదయజూడడనుచు * చెచ్చెరవేడెదశరణని
 మిగుల - యెచ్చుదీవెనలునాకొసగంగవలయు || *

—:—

ఋ ధ జ న స్తు తి.

యమునాకల్యాణి రాగము - రూపకతాళము.

పల్లవి.

శరణుశరణు - సాధులార - కరుణజూడరయ్యమీరు || శరణు

శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

అనుపల్లివి.

పరమపుణ్యులగుటనుమిము - పలుతెరగులపొంగింపెద
 ఇరువొందగనకలాధకము - తెరుగనియగ్ధకుడవయ్య
 (ద్రుత) మరియునుపదుసెనిమిదివ - త్వరములలోవెలయువాడ
 నిరతమునన్నేలుమనుచు - నెరసమ్మితిశుభకరముగ॥ (శరణు)

యతిగణప్రాసంబులనే - యరయనిబాలకుడనునీ
 ష్టివెలసినమద్దులేట్పురి - శ్రీశునికరుణనుజేసియు
 అతులతమగునీచరితము - అనువొందగరచియించెద
 హితమతితోడనుమీదయ - నెంచిబోవమనుచుదలతు॥ (శరణు)

—:—

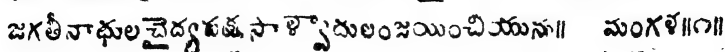
సీ స ప ద్యము.

వినరయ్యబుధులార విన్నవించెదనాదు । మనవినిమీచుది ఘనతజేసి
 నాయెనరించునీ నారాయణునిచరిత్రమునదోషములున్న । సమముజేయ
 గనుభాగవతమున . గలపద్యవచనము । లందందుజేప్పిన నవియెసుగుగామ
 నుచుమనంబెంచిమాధవుస్తరియించి । మొదలువెట్టెదముదముననుగాన । బా
 లకుండనుజేసెద చాలవినుతి । కీరభాషణములకెట్లు కోరిమిగుల । సంతసంబం
 దెదరొనట్లు సరమీరి । దలచిననుగౌరవించుడిధన్యులారా॥ ❀

౧౦౨-

వ॥ ఇవ్విధంబున సత్రువీంద్ర సాధుజనంబులకుంబ్రీణమిల్లి శ్రీమ
 న్నారాయణార్చితంబుగా నాయెనర్పంబూనిన శ్రీరుక్మిణీకల్యాణచరితంబు
 గుసంకీర్తనములకుం గదాత్రమలబెట్టిదసిన॥ ❀

ఇహువిలావిధగృహమనను వెలసినభీష్మ కుపురిక
గొబ్బననెత్తుకచనియెను పేమను గోపాలుడునాపడరిక॥మంగ॥౨॥

—:—

వ॥ ఓపరీక్షిన్నరేంద్రా మున్ను వినతకొమారుండగు గరుత్మంతుండే
విధంబునదేవేంద్రునిజయించి యమృతంబునుంకై కొనియెనో ఆప్రకారంబు
ననే సాక్షాత్ భగవంతుండగు శ్రీకృష్ణుండు శిశుపాలజరాసంధదంతవక్త్ర
సాక్ష్యాదులాదిగాగల జగతీనాథులజయించి విదర్భాధీశుండగు భీష్మకరా
జకూతురగు రుక్మిణీ దేవినిగొనివచ్చి వివాహంబుజేసికొనియెననిచెప్పె శు
కయోగీంద్రుంగని పరీక్షిన్నరేంద్రుండడిగనెట్లనిన॥

—:—

తోహరా॥ ఇటులశుకమునియుయెరుగబలుకగను వినియున్యపతియిట్లనియె॥
పటుతరముగ రాక్షసపరిణయమున పరమపురుషుడరిగియును॥ ౩॥
మందగమనయగుమహిలోభీష్మకు సుందరసుతరుక్మిణిని॥
అందముగాశ్రీకృష్ణుండెత్తుకనెత్తిపురముచనుటకును॥ మంగ॥ ౪॥
వచ్చినదొక్కడెయెటులజయించెను వనజాక్షుండనురులము॥
యెచ్చుగనురులునుబొగడగవెలదిని యెటులచేకొనెనుచెవుము॥౫॥
యవనివిధుండటెలునియుమరియునూ యాశుకమునితోననియె॥
వివరముగనునీకథ దెల్పుమునెవినగోరెదననిమరియును॥మంగళ॥ ౬॥

—:—

వ॥ ఓ శుకమునీంద్రా మున్ను రాక్షసవివాహంబున స్వయంవరంబు
నకువచ్చినహరి రుక్మిణీ దేవినిగొనిపోయెననిపలికితివి శ్రీకృష్ణుండొక్కరుండె
వ్విధంబున శిశుపాలజరాసంధ దంతవక్త్ర సాక్ష్యాదులాదిగాగలనీకరా
జులంజయించె నేలాగునయారుక్మిణీం గొనివచ్చె నది మహాశ్చర్యకరంబు
గుంగాన నాకెరింగింపుండని పరీక్షిన్నరేంద్రుండు మఱలనిట్లనియె॥

—:—

౧౦ శ్రీ రు క్షిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

శా॥ కల్యాణోత్త కమైనవిష్ణుకథలాకర్ణించుచున్నట్లుడౌ!
కల్యుండెవ్వడువృత్తుడౌ నవివినంగాగొత్తలౌచుండు సా
కల్యుంబేర్పడ భూసురోత్తమయెరుంగంబల-వేరుక్షిణీ
కల్యాణంబువినంగనామదిలో గౌతూహలంబయ్యెడిక॥

వ ॥ మఱియునూ॥

—:0:—

కీర్తనము-కాంభోదీరాగము- అటతాళచాపుతాళము.

పల్లవి.

శ్రీరక్షిణీకల్యాణంబు - బహు - చెలువువెలయువై భవంబూ

అనుపల్లవి.

ధారుణిలోగల	కూరపుజనులకు
ఘోరపాపముల	గూల్చివేయునట్టి

(ద్రుత) పారమగునావధము-మీవలె-సాధులనగనునెరుగబడితిని
 ఘోరియడిగెదగాన-మది-విచారమునుచేగమునదీర్చుము॥శ్రీరు॥

ధూషణంబులుచెవులకు-బుధ-తోషణంబులుగానగూ	
దూషణాదికోధ	లేశమయినలేక
కోసివేసినట్టి	గుణులుమీకుగాక

వాళిగనుధరమద్దులేట్పురి యీశుడైనెలకొన్నకృష్ణుని
 భాసుర్బలగుకథలువిన-నా-భాగ్యమనవగువెన్నవింపుము॥ శ్రీరు॥

-:0:-

వ ॥ -మరియును శ్రీహరిచరిత్రంబులందలప ఘోరంబగు పాతకముల
 హరిచునట్టి నావధంబై యొప్పనట్లు మిముంబోలు మహనీయులనంగవినం
 బడితిగాఁగఁదూహరిచరిత్రంబులన్నివలయునని నాదుమనంబున మిగుల సంత
 తోషంబగుచుఁడుటంజేసి నాయందుంగరుణఁబడి శ్రవణానందకరంబు

గ శ్రీహరికథలంబెప్పి ననుంగృతార్థంగావింపుండనియడిగిన పరీక్షిన్నరేం
ద్రునకు అత్యంతసంతోషచిత్తుండగుచు శుకయోగీంద్రుండుచెప్పందొడంగ॥

..:౦:..

—() క థా ప్రా రం భ ము. ()—

పరీక్షిన్నరేంద్రునకు శుకయోగీంద్రుండు చెలువుట.

తోహరా॥ వినుమువిదర్భా దేశంబేలెడు - వీరుడయినభీష్మ కుడూ
ఘనతమీరగను నేవురుసుతులను - క్రమముగవడసెనునతడు॥ ౭
నేవురకుంగడగొట్టుచెల్లెల్లె - నెలతయొకటియుదయించెక
నావనితకురుక్మిణీయనునామము-నయముగభీష్మకుడునిచెక॥ ౮॥

—:౦:—

పాటపరీక్షిన్నరేంద్రావిదర్భ దేశంబున కుండివనగరంబును నొకకొంపు
రంబుగలదు యావురంబేలు భీష్మకరాజునకు అయిదుగురుకొడుకులుగలిగిరి
వారలకుంగడపట నొకకొంకూతురుంగలిగె నబ్బాలికామణికి రుక్మిణీయను
నామంబిడిరి యంతనబ్బాలికయూ॥

క॥ బాలేందురేఖతోచిన| లాలితయగునపరదిగ్ధులగునధరణి|
పాలునిగేహముమెరిసెను | బాలికజన్మించియెదుగభాసురమగుచుక॥

ప॥ ఇట్లు శుక్లపక్షమందుదయించుచంద్రుండేవిధంబున దినదినంబు
నకుంగళలెచ్చుచుండునో నవ్విధంబున నబ్బాలికయు భీష్మకరాజగృహంబున
విలసిల్లుచుండె మరియు దినదినప్రవర్ధమానయై॥

—:౦:—

తోహరా॥అంతటనాకాంతామణిబొమ్మల - కఠిప్రేమముతోమెరయక
సంతసంబుగనుకల్యాణంబుల-సలుపుచునుండెనుమరియుక॥మం॥ ౯॥
కొంతకాలమునకావనితయు - గుజ్జనకూల్లొందుచునుండెక
కాంతలకునుకొంతయు బెటుచు-నుదికొంతయుతనుదినచుండెక॥౧౦॥

రమణీయంబగుపూలవనమునను- రమణులతో గూడుకయున్
 భ్రమమీరగనాభులతోలకును - బోదులు సేయుచుమరియున్॥
 సదకులనుజేయుసౌధభాగముల- సంతసముగనతివేగన్
 ముదితలగూడుకభర్తృడోలికల-ముచ్చటలాడుచునాగున్॥ మం॥
 చాలికామణులచేరియాసభియ - బంతులనాడుచుమరియున్
 మేలిమిమీరగచిలుకకోవెలల- మెలగిపలుకుచును వెలయున్॥౧౩॥

~:~:~

వ॥ ఇవ్వధంబున రుక్మిణీదేవి చిన్నవయసునంజేసిచెలులంగూడిబొ
 మ్మలకుం బెండ్లిండ్లు సేయుటయు గుజ్జనకూళ్లొండుటయుచెలులందానుండు
 జించుటయు అశ్శంతమణిమయంబగు నగరులయందలిబంగరువుయ్యలలనూ
 గటయు యాచెలులతోడపూల చెండ్లాడుటయు చిలుకలంగోవెలలంభాషిం
 చుటయును మొదలగు ననేకవిధంబుల యుత్సాహంబునం గూడియుండె
 మరియును॥

✽

—(చెలులంగూడి యొకరికొకరు యుత్సాహంబున బలుకుట.)—

బంతులాడుపాట - కల్యాణిరాగము. ఆదితాళము,

పల్లవి.

బంతులనాడెదమువేగ పంకజాత్మలారారె॥బంతులనా॥

అను పల్లవి.

చింతనములవదలియు - బహు - చెలువుగగుమిగూడియు. శ్రీ
 కాంతునిమనమునదలచుచు కాంతులమగుచును-మొదమున
 (ద్రుత)సంతసముగవెలయు హేమ కంతుకములకరములనిడి
 పంతములాడుచునువేటగా పలుతెరగులబాషింపుచు॥బం॥౧॥

శృంగారవనంబునవతి	సౌంధ్యగదిరుగుచుశుకపిక
భృంగీగణరవముల యు	ప్రొంగుచుయానందింపుచు
రంగుగధర శేషయ్యను	రక్షించిన కేశవుబహు
భంగులధ్యానముజేసిన	మంగళకరమగునిజముగ॥బం॥ ౨॥

వ॥ మఱియును గొబ్బిపాడిరెట్లంటేని॥ ❀

—:—

రాగము - యేకతాళము.

గొబ్బియ్యళో॥ కమలాక్షులారారారేశ్రీ - కాంతునిసేవితము॥ గొబ్బి॥
 గొబ్బియ్యళో॥ రమణులారావిసశేమునుకరి - రాజునుడయినేలేనే॥గొబ్బి॥
 గొబ్బియ్యళో॥భాసూరాంగుడగునేకొమ్మ - భక్తవత్సలుడమ్మ॥ గొబ్బి॥
 గొబ్బియ్యళో॥అశాచేభజియించినాబహు - వాళిగలుగునంమ॥ గొబ్బి॥
 గొబ్బియ్యళో॥పొంగుచువుప్పములాపాండు - రంగనిపూజితమే॥ గొబ్బి॥
 గొబ్బియ్యళో॥అంగజజనకుడుమనల - ఆదారించిబోదునే॥ గొబ్బి॥
 గొబ్బియ్యళో॥ధరమద్దుతేట్టురినివెలయు - దాసావరదుడమ్మా॥ గొబ్బి॥
 గొబ్బియ్యళో॥శిరులానాసగిశేషయ్యను - చెలువుగరక్షించెనే॥ గొబ్బి॥

వ॥ అనియిట్లు గొబ్బిపాడిరయ్యవసరమున॥ ❀

—:—

సీ ॥ దేవకీసుతుకోర్కె తీగలువీడంగ వెలదికిమైదీగ వీడదొడగె ।
 కమలనాభునిచిత్త కమలంబువికసింప కాంతినింతిముఖకమలమొప్పె । మ
 ధువిరోధికిలోన మదనాగ్నిపొడసూపం బాలికిచనుదోయిపొడవుసూపె ।
 శారికిదైర్యంబు సన్నమైదాయంగ జలజాక్షిమధ్యంబుసన్నమయ్యె । హరికి
 ప్రేమబంధ మధికంబుగాగేశ బంధమధికమగు బాలకమరె । పద్మనయను
 వలన ప్రమదంబునిండార నెలతకెవ్వనంబునిండియుండే॥ ❀

వ॥ ఇట్లురుక్మి-రుక్మిరధ - రుక్మిబాహురుక్మిశశ-రుక్మినేత్రులను - నే
 పురకుంజెలియలైన రుక్మిణీదేవి దనయవ్వనప్రాయంబునా॥ ❀

౧౪ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

కీశనము-కల్యాణి రాగము-అదితాశము.

పల్లవి.

రాజేంద్రవినుముయీ రాజితమగుకథ రమ్యమనోహరము.

అనుపల్లవి.

రాజితంబగురాజగృహమున	రమ్యముగనేతెంచుభటులచే॥
తేజమగునారామకృష్ణుల	తెలివివినిరుక్మిణీయుడలచెను॥ రాజేం॥

చరణములు.

నయ్యిరువరిలోన నాశ్రీకృష్ణుడెసరి	నాధుండగుననుచునూ॥
నెయ్యముగానానునివ నెంచగ	నెలతయాపగుణాతిశయముల॥
చెయ్యననుకృష్ణుండువినితన	సఖియగాచేకొనగదలచెను॥ రాజేం॥
అంతబంధువులెల్ల ఆనందముగచేరి	అబలశ్రీకృష్ణునకు॥
సంతసంబుగ నిత్తుమనగను	సకలకోధముపెంచిరుక్మడు॥
నంశకృష్ణునకివ్వననుచును	నంధుడైతినుపాలనకుననె॥ రాజేం॥
పారుషంబుతోడ పంతమాడినఅన్న	పలుకులప్పడతివినియూ॥
ధారుణినిమద్దులేటిపురమున	దాసులనుపోపించుచుండెడి॥
పారసాక్షుకుడెలుపచేగమె	సఖియపిలువగనంపెవిపునె॥ రాజేం॥

ప॥ ఓనరేంద్రా! ఆసమయంబున రుక్మిణీదేవి తనదుతండ్రియీ భీష్మకరాజగృహంబున కరుగుదెంచుచుండు భటబసంబులవల్లను బలరామకృష్ణుల సౌందర్యగుణాతిశయంబులవిని యందు శ్రీకృష్ణుని వివాహంబు నెసికొనవలయునిదితథ్యంబు తావరించె యింతయాయుక్తిదేవి రూప సౌందర్యాదిగుణాతిశయముల నాకృష్ణుండెరింగి యుద్భావితకామణినిందనకు ధారుణగాచేకొనవలయునని దలంచె॥

✽

అయ్యవసరంబున భీష్మకరాజుంగల బంధువులందరుంగూడియచ్చా
లికామణిసింగృష్ణునకొసంగుటనమ్మతంబని దలంచుటంగని యాభీష్మకరాజు
శ్రేష్ఠపుత్రుండగు రుక్మిణుడువచ్చుండు శ్రీకృష్ణునిపైననేకవిరోధంబులంజేసి
తనదుబంధువగకాంచాడిన పలుకులనటంకంబుజేసి తనచెలియలిశిశుపాలున
కిత్తునని మూఢుండగుచువచ్చిచే॥

ఇవ్విధంబునతన్ను శిశుపాలునకివ్వందలంచిన యన్నపలుకులమ్మాని
నియెరింగి తనమనంబునవ్యసనంబవలంబించి తనకాత్తుండగు నొకకబ్రా
హ్మణునిం విలువంబంచి యాశ్రీకృష్ణునకివ్వధంబెల్ల సరింగింపందలంచి॥

గీ॥ అంతశ్రీరుక్మిణీదేవి యార్యుడయిన భూసురొత్తమరప్పించి
పొంకముగను । తనదువృత్తాంతమంతయుతరుణివేగ చెప్పదొడగెను నంత
టచెలువమీర॥

వ॥ ఇట్లుదాహ్మణురావించి రుక్మిణీదేవి తన వృత్తాంతంబంతయు
నావిప్రునికుంజెప్పందొడంగే॥

(శ్రీరుక్మిణీదేవి తనమనంబునంగలకొరైల భూసురునకెరింగించుట.)

కితాన—యమకరాగము - క్రిపుటతాళము.

పల్లవి.

యేమనంగవచ్చును	యెటులయోర్చుకొంగును
కామజనకునేవరింప	కరుణమాలెనాదుతండ్రి॥ యేమనం॥

అనుపల్లవి.

వేచురునేనెంచిమాడ	వేణువినోదునకునాపై॥
కామములేదాయనాయిటు	కలుగుటయేకారణమగు॥ యేమ॥

చరణములు.

భూసురేంద్రయిదివిను	పొలుపుగనామదిగను॥
--------------------	------------------

భాసురముగ నాదుమనము బావింపక నాజనకుడు||
 తానుతుపలుకులవినినక వలచెనుచైద్యునికీవ్వగ|| యేమనం||
 యిటులనున్నదిచ్చటా కటకటనాముచ్చటా||
 ఘటికుడవయి ద్వారకపురి కడువడినేతెంచియుంధర||
 పటుతరముగ శేషయ్యను పాలించినహరికి దెలుపు|| యేమనం||

—:—:—

వ|| ఓభూసురేంద్రా నాదుమనస్సున శ్రీకృష్ణునివరించియుండుటనించు
 కయుండలంపక మాతండ్రియా భీష్మకుండు తనకొడుకుపలుకులకొడంబడి
 నన్ను శిశుపాలునకిచ్చెదనని నిశ్చయించియున్నాడు గనుక మీరాద్వారకా
 నగరంబున కేవిధంబుననైనం జనిలోకరక్షకుండగు నయ్యదవేంద్రున కేరిం
 గించి ననుంగృతార్థంజేయుండని పలికియు మరొకొన్ని రహస్యవచనంబుల
 బోధించె||

—:—:—

తోహరా|| అనియివ్విధమున శ్రీరుక్మిణీతన - మనమునగలిగినచింత
 ఘనుడగువిప్రునికడచెలిపెనుబహు - వినయోక్తులనాకాంత || ౧౪||
 అంతట ప్రతిబలికెనువిప్రుండా - యతివకుసంసతమొప్పా
 చింతవలదువినుశ్రీహరిదెచ్చెద - చెలియనీమదినిగొప్పా|| మం|| ౧౫||
 దలచి సెలవాసగుచనియరుడెంచెద - దనుజమర్దనునికడకూ
 విలసితముగనీవిన్నవించినది - వివరముగనుదెల్పుటకూ|| మం|| ౧౬||
 నాదుచతురతనుమెప్పించెదబహు - బోధశేసియిదిజూటా
 కాదుమాధవునినిపతిజేసెద - కనుమావలెనామాటా|| మం|| ౧౭||

—:—:—

వ|| అనియివ్విధంబున రుక్మిణీదేవి తనమనంబునంగలిగియుండు తలంపు
 ను యాభూసురునకుంజెప్పగా నతండుత్సహించి మరలనిట్లనియె|| యోత
 ల్లిరుక్మిణీనే ద్వారకానగరంబున కతిత్వరంజనుడెంచి యాకృష్ణునకుమీరు
 విన్నవించుమనిన తెరంగరింగించి అనేకవిధంబులనాదు చాతుర్యవశంబున

నభ్యగవంతుని మెప్పించి * యతనింబిలచికొనివచ్చెద నావలంబాదునాడు
పలుకులనిచెప్పి నీవు దుఖంబుమానియుండు మదిగాక నాకు నెలవొసంగు
పోయివచ్చెదననిపలికి వివ్రుండు మరియునిట్లనియె॥ *

కీర్తనము—మఘారిరాగము- ఆదితాళము.

పల్లవి.

పోయివచ్చెదనంమానేనూ - శ్రీకృష్ణచేరపోయివచ్చెద

అనుపల్లవి.

పోయివచ్చెదనంమా

పొలతీరుక్మిణీనేదూ॥

వేయూవిధములనాతో

వెలదీర్చెలుపనేల॥ పోయా॥

దరణములు.

అలద్వారకాపురములోన- కొలువైయున్న- జలకాతలోచనునితోన

పొలుపుమీరగనివు

పుత్రెంచినాయ్టి

కలికిరొహరికిమీ

కథలెల్ల చెలుపవేగ॥ పో॥

యేవీధమైనస్వామి యిటకు- వచ్చేటట్టుగ- భావించిచెప్పేటందుకొరకు

తోవతప్పకపోయి

ద్వారకపురినున్న

గోవిందుచెచ్చిమీ

కోరెనుదీర్చుకొరకు॥ పో॥

సరసిజనయనవినవచ్చు - నామాటనిజము- పురుషోత్తమునిదేవునమ్మ

ధరలోనమద్దులేదు

పురమునవెలసిన

కరిరాజవరదుడునిను

కరుణాచేకొనునునిజము॥పో

—:౦:—

ప॥ అనియివ్విధంబున రుక్మిణీదేవికి విన్నవించి యమ్మానినిచేయనుజ్ఞ వ
డని యావెనుక వివ్రుండు (బ్రాహ్మణరాయభారిము) *

౧౮ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

శ్రీరుక్మిణీదేవిదేయనుజ్ఞాతుండై-బ్రాహ్మణుండు ద్వారకాపురంబునకరుగుట

క॥ కడువడిచనివిప్రద్రుబహునిదువగువనగిరులగడచినేగియునవలక॥
తడబడుపదములమెల్ల నడుచుచుభీతియునులేక సరిగియునవుడుక॥ ✽

వ॥ యివ్విధంబునంజనిచని॥

—:—

శీతశనము—హిందుస్తానికాపిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

ద్వారకపురిశేరెక-బహు-శ్వరగబ్రాహ్మణోత్తముడేతెంచియు॥ ద్వా

అనుపల్లవి.

కూర్మలనడచెటి కుండినగరిపుర
ధీరుభీష్మకుని కూర్మిసుతబనుప॥ ద్వార॥

చరణములు.

క్షీరసాగరసుత - యైవెలయు - శ్రీరుక్మిణీగరిత
కూరిమితోతని కోరికబుకగని
మీరినసంతస మెలగుచువిప్రద్రు - రీ
ధారుణిమద్దులేడ్ పురవరదుండగు
నీరజాత్మనకు నేర్పునదెలుపక॥ ద్వారక॥

వ॥ ఇవిధంబున విప్రద్రు ద్వారకానగరంబునకుంజని చారులవలన
తానువచ్చిన వృత్తాంతంబెరుంగంబంచినవిని సాక్షాత్ భగవంతుండగుశ్రీకృ
ష్ణుండంత॥ ✽

క॥ వచ్చినవిప్రద్రునికెదురుగ యిచ్చగజతోడితెచ్చి వేటగలలరగక॥
హెచ్చగుసింహాసనమున మెచ్చగగూర్చుండజేసె మేఘినాథా॥ ✽

వ॥ అంతనావిప్రుని కెదురంజని బిలచికొనివచ్చి యత్యంత సంతోషచి
త్తుండగుచు నతనికింతగవగు నొకగియచితాసనమునం గూర్చుండఁబోయో
గించె ననిచెప్పిపరీక్షింపఁరేంద్రునకు శుకయోగీంద్రుండేట్లనియె॥ ❀

క॥ అంతటవిప్రునకునుబహు సంతసముగపూజసలుప సరగుననత
డుకాకంతునిజనకునకునుబహు వింతలుగనుదీ వెనలనుయిచ్చెనునధిపా॥ ❀

వ॥ ఆసమయంబున యారుక్మిణీదేవి పంపునంజనుజెంచిన విప్రునకనే
కవిధంబులంబూజలు జేసిన యతండును సంతసించియయ్యాదవేంద్రునింగని
పెండ్లికొడుకవుగమ్మని దీవించిన మునిముసినగవులనగుచుచు యుత్సాహంబు
నవెలసియుండె ❀ కురియుశ్రీకృష్ణుండు సాక్షాద్భగవంతుండయ్యును యా
విప్రోత్తమునిబూజించె ననంగనెట్లనిన నదియెరింగింతువినుమని పరీక్షింప
రేంద్రునకు శుకయోగీంద్రుండేట్లనియె॥ ❀

శ్లోకము॥ దైవాధీనంజగత్సర్వం మంత్రాధీనంతుదైవతం తన్నంత్రం
బ్రాహ్మణాధీనంబాంహణోమమదేవతా॥ ... ❀

వ॥ యీలోకమంతయు దైవాధీనమైయుండును ఆ దైవముమంత్రాధీన
మైయుండును ఆ మంత్రము బ్రాహ్మణాధీనమైయుండునది కాల్పట్టి బ్రాంహ
ణులునాకుదైవమనియు శ్రీకృష్ణమూర్తికా శాస్త్రంబులయందాసతిచ్చియుం
న్నాడు గనుక నవ్విధంబుననే యావిప్రుకనేకవిధంబులం దనకు దేవతలుసే
యుచందంబునంబూజలుజేసిసరసపదార్థ సంపన్నంబైన యన్నంబుబెట్టిం
చిమరియునవ్విప్రుండు మాగ్ధాయాసంబునఁజిక్కిరియన్నాడనుచు మనంబు
నందలంచి లోకరక్షణ ప్రశస్తంబగుతన మాస్తంబున నవ్విప్రుని॥ ❀

—:0:—

కీర్తనము—నాదనామక్రియ-ఆదితాళము.

పల్లవి.

పదములనొత్తైక - బహు - పదములమతితోడవిప్రుని॥ పద॥

౨౦ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

అనుపల్లవి.

విదర్భాపురినేలడనతి వీరుండగుభీష్మకుసుత
విదితంబుగననువుటెరిగి మదినుల్లాసముచెలగగ|| పద||

ఈ రణము.

సురులువేటగ-గక - తక - నిరతముభజియించుతరినిబరువడిగాగక
ధరమద్దులేట్పురివెలసిన దాసవరదుడగుశ్రీహరి
స్తీరముగభూసురవిషయము చెలువుమీరడలచియతని|| పద||

—:—:—

ప|| ఇవ్విధంబున శ్రీకృష్ణుండా విప్రోత్తముని పదంబుల నొత్తుచు మెల్ల
ననతనిక్రిందియె|| *

సీ|| జగతీసురోత్తమ సంతోషచిత్తుండ వైయున్ననీధర్మ మతిసులభ
ము! వృద్ధసమృతమిది విత్తమెయ్యదీయైన బాపింపహర్షించుబాహ్మణుండు!
దనధర్మముననుండు దరలడాధర్మంబు గోరికలతనికిగురియుచుండు! సంతో
షిగాడేని శక్రుడైననశించు నిధానికుండైన నింద్రుబోలు! సంతసించేనేని
సర్వభూత సుహృత్త-ములకుబాప్తలాభ ముదితమాన! సులకుశాంతుల
కును సుజనులీకును - గర్వహీనులకునువినతులేనొనర్తు|| *

—:—:—

ప|| మఱియు బాహ్మణులకనేకధనంబులభించినం సంతోషింతురనిబు
ధజనంబులువాడుదురు మీరవ్విధంబునం గాక యతిసులభంబునకే సంతోషిం
చితిరది నాకుసమృతంబు * మరియు నెవ్వండేని తమకులాచారధర్మంబులం
బించి ప్రవర్తింపజూచువానికి తనమనస్సునకోరినకోరికలెల్లంపనగూడువెండి
యుతమకుదొరికినంతకు దమప్రాప్తంబనిసంతోషించువాడిలక దరిదుండై
ననుం వృద్ధికెక్కుచుండు * అట్లుసంతోషింపడేని దేవేంద్రుని సముండయి
ననుం గృశించు అట్లుగాన బాప్తలాభముదిత మానసులకు శాంతులకును
సుజనసులకును గర్వహీనులకును యిట్టివారలకే ప్రణమిల్లెదా|| *

శ్రీ రు క్తి ణీ క ల్యా ణ స ం కీ ర్త న ల్లు. ౨౧

151048

తోహరా॥ అనియివ్విధమునబలికియెమరలా-యవనీసురునీక్షించి ।

వినుముమీపురం బెచ్చుదియిచ్చట-కెటులవచ్చితిరిదిమంచీ॥మం॥ ౧౮॥

యెవనిరాజ్యమున వెలసియుందురో-యేవిధిమీజీవనమా ।

వివరముగనుయెరిగింపుదునాకది-విప్రవర్యబహుఘనమా॥మం॥ ౧౯॥

వచ్చినపనులేమైననుజేసెద వనరుగమీమదిలోనా ।

యెచ్చుకోరె-లున్నప్పటికైనను - నిచ్చెదఘడియెకులోనా॥మం॥ ౨౦॥

అనితెలియనివలెయడిగినకపటపు-యాదవోత్తమునిగాంచి ।

మనమునసంతసమొప్పుగభీష్టుకు - తనయవచనములనెంచి॥మం॥ ౨౧॥

:-::-

వ॥ అనియివ్విధంబున శ్రీకృష్ణుండు భూసురునకుంబలికి మరలయావి
పునింగనియిట్లుచెయ్యె॥ ఓభూసురేంద్రా మీపురంబేడి యిచ్చట కెటులవచ్చి
తిరి యెవనిరాజ్యంబున వెలసియుందురు మీజీవనంబేవిధి యీసమాచారం
బుల నాకెరింగింపుడిదిమహాఘనంబగు మీమనస్సునం బెట్టితలంపు చలంచిన
చ్చితిరేనియు సిద్ధపరచెదనని యునేకవిధంబుల నడుగుచుండ నయ్యవసరం
బున శ్రీకృష్ణుండొనరించు నుపచారంబులకు న్నదినుల్లనిల్లుచు భూసురోత్త
ముండస్తుహాతునకిట్లుచెయ్యె॥

—*(శ్రీకృష్ణునితో భూసురుండుసంభాషించుట.)*

కీర్తనము-కల్యాణిరాగము. ఆదితాళము.

పల్లవి.

శ్రీనివాసనామనవినిగై కొను - ఆ - శ్రీతజనపరిపాలనా॥

అను పల్లవి.

శ్రీకవినుభీష్టుకునికూతురు

వాళిగతయాకన్యకామణి

చెలియరుక్తిణిపేరబరగిన

యొక్కవారతానుపంపెదేవ॥ శ్రీ॥

చ ర న ము లు.

అకాంతామణిసౌందర్యమునకు-బోలదా- అదికకోడలయిన
అకోమలియాదిలక్ష్మి ఆదినారాయణుడవువీవు
ఆకమలదళాక్షిమీకే నగునుమరియితరులకునగునా॥ శ్రీ॥

పన్నగశయనిపైరనమ్మియున్నదా-పంకజాక్షియిప్పుడూ
యొసరుగావిదర్భవిధుడును యొక్క-పలుకువచించేవినుడీ
దనుబుడగుశుపాలునకుయా తరుణినొసగగనిశ్చయించెను॥ శ్రీ॥

యిందిరమందిర సుందరగోవిందా యిందువదనకొఱకై
యిదివిధంబుననుదిగావున వేగ మేమీరరుగుచెంచియు
విదితముగతల్లిలనడంచియు వీరమోహినిసేలవలయును॥ శ్రీ॥

శరణుశరణుగని శరణుజేరియా చెలియచెప్పమనియెనూ
ధరునుమద్దుతేట్పురినివెలసిన దానవరదాదణునుజేర్చియు
కరుణతోనెన్నెలవలయును కమలలోచనయనుచుబలికెను॥ శ్రీ॥

:-0:-

వ॥ విదర్భదేశంబేలు భీష్మ కుండనురాజునకుం రుక్మిణీయనునామం
బునం బ్రకాశించుచు నొక్క-సుతరత్నంబుగలదు నయ్యిందువదననీకుంగై
కర్ణంబుసేయంగోరి వివాహమంగళప్రశస్తంబగు నొక్క- సందేశంబువిన్న
వింపుమని పుత్రైంచెనవధరించుము శి ఆ భీష్మ కుండు కొడుకుపలుకులకొడం
బడి మిమ్మువరించియుండు తనకూసురసుం శిశుపాలునకిచ్చుట నిశ్చయించు
టెరింగి యబ్బాలిక్లామణి యనకవిస్తయచిత్రయై యావిధంబంతయుమీ
కెరింగింపవలయుననుచు ననుబనిచెంగాన శి మీరతివేగంబున విదర్భదేశం
బునకేతెంచి శత్రురాజులంజయించి యబ్బాలికనుంగొనివచ్చి వివాహంబు
జేసి కొనవలయునని చెప్పిమరియు రుక్మిణీదేవి బెలుపుమనన పలుకులంజె
ప్పందొడంగే॥

సీ ॥ ఏనీగుణములు కన్లేంద్రియంబులు సోక జేమాతాపంబులు దీరిపోవు ।
 నేనీశుభాకార మీక్షింపకన్సుల కభిలాషభంబుగలుగుచుండు । నేనీచరణ
 శేవ యేప్రొద్దుజేసిన భవనోన్నతత్వంబుబాందగలుగు । నేనీలసన్నాచమే
 ప్రొద్దుభక్తితో నొడివినబంధసంతతులువాయు * నట్టిసియందునాచి త్రమ
 నవరతము- నచ్చియున్నదీనియానయానలేదు-కరుణాజాడుముకంసారి ఖలవి
 దారి - శ్రీయుతాకారమానినీచి త్రహారా॥ *

ఉ॥ శ్రీయుతమూర్తియోపురవ సింహముసింహపు పాలిసొమ్ముగో ।
 మాయువుగోరు చందమున మత్తుడుచైద్యుడునీపదాంబుజ । ధ్యాయనియై
 ననన్నువడిదాగొనిపోయెదనంచునున్నవా । దాయధమాధముండెరుగదర్శు
 తమైన భవత్ప్రతాపము॥ *

వ ॥ ఏనుగకుంభ స్తశంబందుండుమెదడు సింహమునకుసొంపైయుండ
 నదియునక్క-గోరుచందంబున మీపదాంబుజపానంబునకై యాశ్రయించి
 ననన్ను త్ప్రభావంబెరుంగక * రాక్షసాధముండగు శిశుపాలుండతి నీ
 ఘ్రింబున ననుంగొనిపోవందలంచియున్నవాడూ ఇవ్విధంబున రుక్మిణీ దేవిదె
 లిపినటుల విన్నవించి విప్రీండుమరియునిట్లనియే॥ *

కీర్తన— యమునాకల్యాణి రాగము - రూపక తాళము.

పల్లవి.

యేలామదిసంచగ - గో - పాలాకరుణాలవాల

అనుపల్లవి.

చాలామణిరుక్మిణీగుణ శీలాసాంధర్యమువిను॥ యేలా॥

చరణములు.

చాలానెతలపగయా సారసభవుసతికినిశశి
 పాలాక్షునిపత్నికీమరి పంపశరునిపడల్లై న

యాలావణ్యముగలుగునే	యావనితనుయెన్నగనా
పాలాయికనచ్చాలిక	పాలకడలిసుతయనవలె
(ద్రుత)జాలముశాయకచేగమె	చనుదెంచియునావెలదిని
యేలుమునీకృపచేతను	యిలశేషాదాసవినుత॥ యేలా॥

—:—

వ॥ ఓకృష్ణా మీమనంబునయోచించుటేల యారుక్మిణీదేవి సౌందర్యం బెంచిమాడ సరస్వతీదేవికైనం బార్వతీదేవికైనచీదేవికయినకా రతీదేవి కయినకాలేదుగాన అట్టిసౌందర్యంబెన్న నావశంబవునే యికసుయాసుదతి న్కలస్త్రీదేవియనందగుగావున * ఆలస్యముసేయక మీరేతెంచియామగువం గొనివచ్చి వివాహంబు జేసుకొనవలయుననిచెప్పి వెండియు రుక్మిణీదేవిబలికి నవాక్యంబులందలంచిట్లనియే॥ *

ఉ॥ అంకిలినెప్పలేదు చతురంగబలంబులతోడనెల్లి యో! పంకజనాభా నీవుశిశుపాలజరానుతులంజయించినా! వంకకువచ్చిరాక్షసవివాహమునకా భవదీయశౌర్యమే! యుంకువశేసికృష్ణపురుషోత్తమచేకొనిపోమ్మవచ్చెదక॥*

వ॥ ఓదేవానే నబద్ధంబులంబులకలేదు అనేకంబులయిన సైన్యంబులం గూడిమీరతిశీఘ్రంబున యిటకుంజనుడెంచి శిశుపాల జరాసంధాదులం జ యించినామెడంజనుడెంచియురాక్షసవివాహంబున మీచాతుర్యవశంబునకా యుక్తిజేసి యెవ్విధంబుననైనం గొనిపొందు వచ్చుటకుం గాచియున్నదాన మరియునూ॥ *

తోహరాచరణములుం - యాలలూ

లోపలిసౌధములోవదిలంపుదు - నుండెడుయేవిదనునివుడుకా
యేపగిడినిలేవచ్చును తెచ్చిన - యెటురావచ్చునునకటక॥మం॥ ౨౨
(యాల.)

కావాల్సినారలనూమరియు కలబంధువులనుజంప
కావనితనుయిటకునూ శ్రీకృష్ణావినుముయేవిధమునా లేవచ్చునూ॥౧

(తో హ రా.)

యనియోచించగవలదువినుడినే - యరయగ శెప్పెదవపుడు॥

వనిజాక్షియుమీకిన్నవింపుమని - వనయగబలికినదపుడు॥మం॥ ౨౩

(యా ల.)

నగరామనకూచెలుపల నగజాతకుమ్మిక్కొరకు అగణిగముగామా

వారంపేరు శ్రీకృష్ణావినుచూ సొగసుమీరగ పెండ్లికిమునుపూగా॥ ౨

(తో హ రా.)

యావిధముగనకనగజాతకుయు - న్నశముగమ్మిక్కొరకుటకపుడు॥

యవనివిధమమదిసప్పొంగుచు - యచ్చటికనువునుమీరపుడు॥౨౪

(యా ల.)

పంకాజాక్షామీరేతెంచి పద్మగంధినై వానన్ను పొంకముగానెత్తుకచను

ము శ్రీకృష్ణావినుచూ యుంకువుగానిటులచెప్పంపేనూ॥ ౩

ప॥ లోనయంశఃపురంబువనంపు వనితను అచ్చటి కావలియుండు
వారలను మరియనేకబంధువులకొ జంపక నేవిధంబునందై కొనవచ్చుననియె
డుయోచనంబులేదు యిందునకే నొకయంపాఠంబు శెప్పెదవినుండు ॥
మాపురంబునకుచెలుపలనొకదాక్షిణ్యమిది మంగిరంబు గలదు నందు వివా
హకాలప్రథమపక్షంబున పెండ్లి కూతురిని యాగోరీదేవికింబూజ సలుప
ననువుటయు మత్కులాచారంబగుగావున ॥ యావిధంబున-నూవారొమ్మ
నన్నుంబురముచెలువడి నగజాతకుమ్మిక్కొంగంబునచేద రావేళంగని మీరే
తెంచిననుంగొనిపొండువచ్చెదవనజనేతా॥ ॥

(తో హ రా.)

ప్రాకటముగబుధులాత్మనుదెలిసియు-పరిపూర్ణులనగుటకునూ ।

జోకమీరగం గాస్తానంబును - శుచిమీరయొనన్చియునూ॥మం॥ ౨౫॥

(యా ల.)

యేవిధముగాభక్తియుంచీయేవిధముగాశివునిసృజానేవిధముగాజేయు

వారాలలో-శ్రీకృష్ణావినుచూ - నావిధముగానే నీ పూజాలూ॥ ౪

౧౬ శ్రీ రు క్తి జీ క ల్యా ణ స ం కీ ర్త న లు:

(తో హ రా.)

సేయుచున్నదాననునామదిలో- సిద్ధమునినువరియించి।

బాఱుకనన్నేలుమునేజేసెటి - భక్తిసమీపనమెంచి॥ మం॥ ౨౬॥

(యా ల.)

న్యాయామూగానూరేండ్లైన నారాయణమీ పాదస్పర్శకౌ జేయూ
చుండున౯ జేర్చాకున్నానూ-శ్రీకృష్ణావినుమూనీయిలప్రాణములిడజేనూ

..:0:..

వ॥ మరియుబుధజనంబులందరు ఆత్మ నెరింగి సత్పుణ్యులగుటకునై
గంగాన్నానాదిశుచితోడంగూడి యేవిధంబున శివునిపూజసేయువారలోఆ
విధంబున యేనునుండుమువరించి యనేకపూజలూనర్చుదానంగాన శి యి
వ్విధంబెల్ల యునెరింగి ననుండుకొంటిసేయు సరిలేసియెడల సిద్ధిత్రియం
గు నాదుప్రాణంబులనిలుపకాల నింకనూరుజన్మంబులకైనను మింమేభ
జివుచుండుదు మీరేలకుంటిరేని నాదుజీవంబులిడచట తధ్యంబగుప్రాణే
శ్వరా॥

..:0:..

సీ॥ ప్రాణేశనీమంజు భాషలువినిలేని కీర్తరంధ్రంబులకలిమియేల।
బురుషరత్నమనీవు భోగింపగాలేని తనులతవలనిసొందర్యమేల।
భువనమోహననిన్ను బొడగానలేని చతురింద్రియములసత్వమేల।
దయితనీయధరామృతంబానగాలేని జింహ్వాకుఫలరస సిద్ధియేల।
నీరజాతనయన-నీవనమాలికా-గంధమబ్బలేనిఘ్రాణమేల
ధన్యచరితనీకుదాస్యంబుకొయని-జన్మ మేలయెన్నిజన్మములకూ॥

—:0:—

కీతనము—బ్యాగ్ రాగము - ఆదితాళము.

ప ల్ల వి.

నిన్నేవరించితి

నీరజనమనా॥ నిన్నేవరిం॥

శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు. ౨౭

అనుపల్లవి.

పన్నగశయనయో పరిమదయానిధే
వన్నెమీరగనేలూ వాసవ వారిజభవనుత॥ నిన్నే॥

చరణములు.

గరుడగమన నినూ శరణనియెదరా
పరమపురుషానను పాలనజేయుమీ
జరణమునమ్మితి శంకర గణాధిపస్తుత॥ నిన్నే॥
ధరనుమద్దులేట్పురీ దాసవరదాహరీ
నిరతమునీ వెనక నేలువాడావని
సెరనమ్మినానుచే రెరుగజాలకరుణబూడు॥ నిన్నే॥

—:—

వ॥ అనియిట్లు రుక్మిణీదేవి పుట్టెంచినసంజేశంబులు రూపసౌందర్యా
దివిశేషంబులును బ్రాహ్మణుండు హరికివిన్నవించి కతావ్యంబెద్దిసేయ నవ
ధరింపుమని సవరణగానిట్లనియె॥

॥

—:—

కీర్తనము- కాపిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

జగన్తోహనాంగి యో జగధీశ్వరమీకేతగువాసతి॥జగ

అనుపల్లవి.

అగణితముగనా మగువవిలాసము
తగవర్ణించెద భగవాహనవిను ॥ జగన్తో॥

చరణములు.

అలచీమలబారు అయ్యరివకుసుగార్థ
సలలితచిగురా కులవలెపదములు

చిలుకపలుకుతో		వెలసరిస్వరమును
తలపుప్పమేనా		తెకినాసికమగు
కలయంచనడలు		గలదయ్యింతికి ॥ జగన్తో ॥
లేమకునేత్రములు	అల	లేడికండ్లబోలు
మోమునెన్నగను		సోమబింబమవు
కాముధనుమొనలు		కనుబొమలెలయును
సామజనైరికి		సమమగుమధ్యయు
కామినికంఠము		కంబుయనందగు॥ జగన్తోహ॥
మెరుపుటద్దములను	కాంతికి	మించినచెక్కిళ్లునూ
అరుగ్రాప్రభావానో		హరిముటుగరములు
పరిహసితయిందు		పటలనిటలమగు
మరియుపల్లవా		ధగయుగునెన్నగ
మెరియుకుండముల		సరిపల్వరుసను॥ జగన్తోహ॥
నిమ్మపండ్లబోలు	అ	నెలతకుపాలిండ్లు
తుమ్మెదరెక్కలై		తోచెడికురులును
కమ్మవిల్లసిక		రమ్ములకొనల
య్యమ్మచనుమొనలు		యగునుకనకమణు
బొమ్మపగిదియొడ		లొలుపగుచుండును॥ జగన్తో॥
రంభాస్తంభములు	అల	రమణికిగలతోడలు
జంభ బేడిప్రియ		సతీకై నను యా
అంబుకాక్షచి		హ్నుములలేఫుజగ
నలబయనగవలె		ధరణేషణునత
డలబుగదున		య్యంబునెలము॥ జగన్తో॥

ఉ॥ ఆయెలనాగనీకువగు సంగనకుండగుదీవుమాయుపా । ధ్యాయుల
యాన పెండ్లియగుదప్పచుజాడ్యములేలనీవునీ । తోయమువారుగూడుకొని ।
తోయరుహానన దెత్తుగానివి । చేయుముశత్రులన్నరుము శేయుము శేయు
ము శోభనంబిలిక॥ *

వ॥ ఇవిధంబున తనవృత్తాంతంబుతయుంగరవి మీమనంబురంజిల్లంజే
సి యెవిధంబుననైనం తన్నేలుకొనునటుల మెప్పించి తోడితెమ్మనియు విద
ర్భేళుండగు భీష్మక రాజసుతయా రుక్మిణీదేవియు॥ *

—:0:—

కీర్తనము—యమునాకల్యాణీరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

నన్నుబంపెనయ్యదేవ నారాయణాశ్రీహరి॥ నన్ను॥

అను పల్లవి.

నన్నుతాంగనీదువయో సౌందర్యమునకుసరిగల
పన్నమీరియున్నదియా వనితనువణింపవశమెనన్ను॥

చరణములు.

నీమమదిసిరంజిల్లగ	నేర్పునభాషించియు - నో
మాధవతన్నేలునటుల	భోధజేయుమనుచువేటగ॥నన్ను॥
నిరతముమీరువరులకు	పరిణయమగుతప్పదుమా
గురుసాక్షిగకల్లగాదు	సరగునిచ్చేయుడికను ॥ నన్ను॥
వాసవవారిజభవులకు	వశముకాదుమిముభాగదను
కేశవమృదుభాషలేవ	దాసవినుతశ్రీరమేశ ॥ నన్నుబు॥

౩౦ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

చ॥ ఆ రుక్మిణీజీవితే మీకుండగూ మీరామగువకుండగుదురూ మా
యుపాధ్యాయులసాక్షిగా మీయిరువరులకు వివాహంబగుట నిశ్చయంబ
గుంగాన మీరతిశీఘ్రంబునంవిచ్చేయుండకతడవేలా॥ ❀

తోహరా॥ అనియివ్విధమునబలికిన బ్రాహ్మణుడు యానతియూహించి।
ఘనుడగుభీష్మ కుసుతలైచిన-క్రమమునుతామదినెంచి॥ మం॥ ౨౪
మనమునసంతోషంబుహ్నిం గగ-మహిసురువదనముజూచి।
వినుమనిపలికెనువేణువినోదుడు-వెలదినితనమదిశేర్చి॥ మం॥ ౨౫

శ్రీ కృష్ణ నివాళ్యము.

చ॥ కన్నియమీదనాతలల గాఢముకూరకురాదురేయినా! కెన్నడునా
వివాహముసహింపక రుక్మిణిలంచుకీడునే! మున్నెయెరుంగుదుంబరులమూ
కనడంచికుమారిదెత్తు । విద్యన్నతమానుద్రచ్చినవవహ్నిశిఖిల్వడిదెచ్చు
కైవడిక॥ ❀

చ॥ ఓఘాసురేంద్రా యాకన్యాయందుగల సేమాతీతయంబుననాకురా
త్రెకాలంబునందు నిద్రయుంబట్టినేరదుయాముదితయు ననుంగోరి యెప్పుడు
వివాహంబగుచని వ్యసనపడుచుండుటయు మునుపేనాకు తెలుసునుగాన కొ
న్యూనుంవలసి సూతనయగ్నింగోనువిధంబున యాశతురాజులం జయించి
యాసుందరిం గైకొనివచ్చెదననిచెప్పి మఱియు శ్రీకృష్ణుండు బ్రాహ్మణో
త్తమునకిటనియె॥ ❀

కీర్తనము— నాదనామక్రియరాగము-ఆదితాళము.

పల్లవి.

వచ్చెదపదరయా - విదర్భపురము-జెచ్చెరవిప్రవర్యా॥వచ్చె॥

అనుపల్లవి.

సచ్చరితంబుగ సకలరాజులుమెచ్చు
యెచ్చుప్రతాపముచే వెలదినిగొనిపోవ || వచ్చె||

చరణములు.

యెలనాగకునేలా - యికమీదనీ యిలశోకముమేలా
వలదువలదుబహు వాంఛగలదునాకు
సలలితముగనా సఖియశోకముమాన్ప || వచ్చె||

మచకంతిపెనా-నామోహము-లెచ్చుచుందిగాన
యెచ్చుగడైత్యులరాజు లెదురులైననుదాయ
వచ్చినవారల వధియించిచేకొందు|| వచ్చె||

నిరతముమదిసెంచుమా - భూసురేంద్ర-నెలతనుగొనలక్ష్మీమా
ధరమద్దులేట్టురి దాసవరదుడగానా
తరుణికోరకైనేడు తద్దయువేటగ-తో|| వచ్చె||

శ్రీకృష్ణుడు కుండినగరంబునకు రథారూఢుండైచనుట.

తోహరా|| అనిశ్రీకృష్ణుండునుతనసారధి-నతిశీఘ్రముగాబిలచెన్ ||

జనవలెమనమువిధర్పాపురికిని-జాగుసేయవలదనుచున్ || మం|| ౨౯

ఘనమగుమనరథమునకునశ్వముల-కడువడిబూన్చియునివుడున్ ||

చనువుగతెంచునిచెప్పిపంపెనా-సారధితోడనునవుడున్ || మం|| 30

పరమపురుషుమాటనుజవదాటక-బహుసంతోషంబులతోన్ ||

సరగునచనుయశ్వంబులదెచ్చియు-సారధితననేర్చులతోన్ || మం|| 31

శృంగారింబియురథమునగట్టెను సౌంధ్యచెలంగగవిగులన్ ||

మంగళంబుగనుశ్రీకృష్ణుండును-మహినురుచేరావేళన్ || మం|| 3౨

32 శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

రథమునెక్క-గనుగడగడమనుచుక-రాత్రితెల్లవారగనూ!

యదుకులార్భవృండుతివేగంబున-యావిదర్భచేరగనూ॥ మంగ॥ 33

వ॥ యదుకులార్భవృండున బిలికి సుక్తిణీ దేవి వెండ్లిపడుత్రంబుదెలిసి సార
ధిరింబిలిచి రథంబునకు ఆస్వబులంగట్టి తెంచునెన నతండుతి శ్రీఘంబునంజని
తురంగంబులం దచ్చి రథంబుశృంగారింబినంగని తానునుం బ్రాప్తాణుండు
ను యూరిభంబెక్కి- యేకరాత్రంబున యనేకదేశంబులంగడచి విదర్భదేశం
బునకుంజనుడెంచిరెట్లనా॥ *

కీర్తనము—శంకరాభరణరాగము- రూపకతాళము.

పల్లవి.

వెన్నుడరుగుదెంచెనవుడు విమలవిదర్భదేశమునకు॥ వెన్ను॥

అనుపల్లవి.

వెన్నుడుసంపన్నుడు - అల - పన్నగార్థిపరిశయనుడు॥ వెన్ను॥

చరణములు.

వెక్క-సగనుమోగుకశివు	డక్క-మారుప్రస్థాదుని
చిక్క-బెట్టభక్తునికై	రక్క-సునలుచిననరహరి
(దుఃఖ) ముక్క-వరుక్తిణిబలికిన	యెక్క-వలనువిభ్రామబహు
పెక్క-లుగాదెలుపవినియు	గ్రక్క-నరధమెక్కి-యువడి॥ వెన్ను॥
చక్రధారియుగుచుమిగుల	విక్రముడైవిలసిల్లుచు వెన్ను॥
శిరినియురముదాల్చినశ్రీ	శరుండుభవహరణుడుమరహరీ
సరసిజనాధుండుమని	సన్నతుండునుమరీ

నిరతమునీవేగతియని	నెరనంమినగజనాధుని	
మొరవినిమకరినిదృంచియు	వెరపునుబాపినశ్రీహరి॥	వెన్ను॥
అర్యజనసంమతుండు	అద్యుతుడఖిలేశ్వరుండు॥	వెన్ను॥
మునునురులకొరకుదశరథ	జనపతినితనయుడగుచు	
జనకుడుసతికొసగినవర	మునుజరిపించుటయెఘనము	
(ద్రుత)అనుచునుయనుజునితోడను	వనితనుగూడియును కా	
సనముల జనివశియింపగ	దనుజుడుసతిగొనిపోవగని	
దినకరునుతుజేరియు వా	లినిజంపియునభిగట్టి	
ఘనదైత్యులదునిమిలొక	జననిగొనినశ్రీరాముడు॥	వెన్ను॥
వన్నెకాడుయంమెకాడు	సన్నుతాంగుడగుహాడు॥	వెన్ను॥
చెన్నుగధరశేషయ్యకు	శిరులాసగినవనజాతుడు	
వెన్నదొంగలించువాడు	ప్రేతలకల్లునునాధుడు ॥	వెన్ను॥

..:0:-

వ ॥ ఇవిధంబున శ్రీకృష్ణుండు బ్రాహ్మణసమేతుండై విదర్భదేశంబున కుంజనియె నందు కుండినపురిశ్వరుండయిన భీష్మకుండు కొడుకునకు వశుం డై కూతు శిశుపాలునకిత్తుననిదలంచిశోభవోద్యోగంబు సేయించెనన్నడు॥

..:0:-

కీతనము - నాదనామక్రియ రాగము - ఆదితాళము.

ప ల్ల వి.

శృంగారించిరావేళలోన - యా - కుండినపురమున॥ శృం॥

అ ను ప ల్ల వి

శృంగారించిరి

సొంపుమీరగను

బంగరుమయముగ

భీష్మకుపురమున॥ శృంగా॥

చ రణ ము లు.

అచ్చమైనట్టిమత్స్యములు	ముగ్గులనుదీర్చి
మెచ్చగుమాణిక్యతోరణములు	కట్టియుబాగా
రచ్చలుగ్రంతలు	రాజమాగాములు
యెచ్చుగబందనం	వేటగుప్పన్నురు
సచ్చరితంబుగ	చల్లియునవలను
యిచ్చగనాపురి	వీధివీధులను॥ శృంగా॥
యరుదూగపురస్త్రిలునుదుటను	కస్తురితిలకముల
సరిదీర్చికుంకుమ గంధమును	నలదియువేగ
సరిగచీరలును	సరియగురవికెలు
శిరమునముత్త్యు	సరులునుగొలుసులు
యురమునమణులను	మెరయుహారములు
కరములగాజులు	గలధూషణముల॥ శృంగా॥
అట్టివేళానాపురుషులెల్లా	ఆనందముగ
పటూబట్టలనుమేనెల్ల	గట్టియుపాగలను
చట్టముగాతల	జుట్టియురమునను
అట్టైబంగరపు	ఆధరణంబులు
మట్టసమగు బహు	మణులహారములు
దట్టముమీరగ	ధరియించియునతి॥ శృంగా॥
సరియైనసలవపందిళ్లను	నప్పట్టణమునను
బరువడిగనుజోడించియును	అంతటబాగా
పరిపరివిధముల	బరగువాద్యములు
ధరనుమద్దులేట్	పురమునవెలసిన
కరివరదునిదయ	కలిగియుండులల
సురులపురమువలె	సొంపుచెలగంగ॥ శృంగా॥

క॥ అంతనా భీష్మకుండు విహితప్రకారంబులం చిత్తదేవతలనర్పించి
 బ్రాహ్మణులకుభోజనంబులుబెట్టించి మంగళాశీర్వచనంబులుచదివించి రు
 క్మిణీదేవి నభిషిక్తంచేసి * వస్త్రయుగళ భూషితంగావించి రత్నభూష
 ణంబులిడి రుగ్యజాస్నాన మంత్రంబుల మంగళాచారంబులూనరించి భూసు
 రులు రక్షాకరణంబులచరించిరి * పురోహితుండు గ్రహశాంతికొరకునిగ
 మ నిగదిత న్నాయంబున హోమంబుగావించెమరియు నారాజదంపతుల
 మేలుకొరకు తిలధేను కలధౌత కనకచేలాదిదానంబులు ధరణీదేవతలకొ
 సంగ నయ్యవసరంబున॥ *

—:—

శి శు పా లు ం చే తే ం చు ట.

కీర్తనము—సురటిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

చేది దేశస్థ పాలకుండగు శిశుపాలుడువెడలె॥

అనుపల్లవి.

భ్యామిగభటులును కైవారింపగ
 మోదముగసురధ ముననెక్రియవడి॥ చేది॥

చరణములు.

బంధువగళప్రియ	పరిజనంబులూ	
నందులగుచుబహు	తొందరగదలగ॥ చేది॥	౧॥
ఘటికుండగుచుబహు	గజతురగమలతో	
గటుసంభ్రంభము	గడలుకొనంగగ॥ చేది॥	౨॥
ధరమద్దులేట్టుర	హరిసతియనిఘడి	
నెరుగకానెలత	నెలగ నెన్నుచు॥ చేది॥	౩॥

౩౬ . శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

ప॥ ఇష్టిధంబున శిశుపాలుండవీటికింజనుడెంచె నయ్యవసరంబున॥ *
 తోహరా॥బంధువులందరుగూడికృష్ణబల - భద్రులువచ్చినవార్లక॥
 యందమునుయదలించిదైద్యున - కవ్వనితనుమనమలరక॥మం॥ ౩౪
 గూర్చెదమనుచునుప్పుండుచుగజ - ఘోటకంబులనునవుడుక॥
 చేర్చుకొనియుజరాసంధుండును - సేనలుగొలుచునుండక॥ ౩౫
 దంతవక్త్రుడుసాశ్వవిదూరక - ధరణివల్ల భులుమిగిలి॥
 పంతుములాడుచురథములెక్కి-కాల్ - బలములతోడనుగదలి॥మం॥ ౩౬
 వచ్చిరిశిశుపాలుకుసహాయులై - వనరుమీరనావేళక॥
 మెచ్చగభీష్మకుడెదురేసియుతగు - మేలిమిసర్పియునిల్వెక॥మం॥ ౩౭

—:—

ప॥ అయ్యవసరంబున మత బంధువులందరుగూడి బలరామకృష్ణులువచ్చిన న్నారలందరిమి రుక్మిణీదేవిని శిశుపాలునకిచ్చి వివాహంబుజేసి సం తోషించెదమని యాలోచించి మనంబుననుప్పుండుచు ననేకరథగజ ఘోటకంబులతోడను ననేకసేనలంగూడి జరాసంధుదంతవక్త్రసాశ్వ విదూరక పాండ్రకాదులాదిగాగలనానాదేశంబుల రాజులనేకులేతెంచి యున్నవారలందు * శిశుపాలునెదుర్కొని పూజలుసలిపి భీష్మ కుండొక్కనివేశంబున నతని విడియించె నుతందద్వైతాంతంబంతయుని॥ *

—:—

శ్రీకృష్ణునకు సహాయుండగుచు యాదవసేనలంగూడి
 బలరాముండే తెంచుట.

—:—

ప॥ హరియొక డేగినాడు మగధాయులుచైద్యహితానుసారులై । నరపతులెందరేని జనినారుకుమారిక డెచ్చుచోట । సంగరమగుదోడుగావలయుకం సవిరోధికినంచువేగ । దానరిగె హలాయుధులు గమలాత్మునిజాడసనేక సేనతోక॥ *

ప॥ హరిగాయండబడిన శ్రీకృష్ణుండొక్కడే చనుదెంచియున్నవాడూ
అచ్చట మగధదేశపతియగు జరాసంధాది మొదలగు రాజులనేకులుగాశిశు
పాలునకు విహితవులై వచ్చియుందురు యా భీష్మకరాజసుతం గొనివచ్చున
మయంబునందనేక సమరంబుజరుగబోవుకాబోలు నకటం గంసవిరోధియూ
శ్రీ కృష్ణునకుం దోడుగావలయునని మనంబునందలంచి బలరామండనేక
సేనలంగూడి యాహరియేతెంచిన తెరువుంబట్టి సమరసన్నాహంబునం
బనుదెంచె॥

క॥ ఆలోపలనేకతమున! నాలోలవిశాలనయన యగురుక్మిణీద! న్నా
లోకలోచనుదుహరి! యాలోకముచేసికదియడనిశంకితయై॥ ...

ప॥ అంతకులోనకటా రుక్మిణీదేవి హరిందలంచి తనమనంబున విలపిం
పందొడంగె॥

—:—

శ్రీ రుక్మిణీదేవితన మనంబున శ్రీకృష్ణునిదలంచి విలపించుట.

తోహరా॥ లగ్నముమించెవివాహముగదిసియు-భగ్గుంబగొనేమంచుక॥

విఘ్నంబయ్యెడిమానసంబువినొ-విష్ణువురాడేయిందుక॥మం॥ 3౯

యీవృత్తాంతంబావనజాతుకు - యెరిగించెనొవిప్రసింధుక॥

వివరించకనెందైనదాగెనో - విష్ణుచేరదడసివుడుక॥ మం॥ 3౯

నాయత్నంబుననయమగునోనటు- నయమగుటకువిధిలేదో॥

కాయమునిలుపగజాలనునాపై-కాత్యామనికృపలేదో॥మం॥ 3౦

ఘనుడగువిప్రసింధరిగెనొయరుగడొ - కమలలోచనునికడకుక॥

చనుచుండెడిమాగకమునుతప్పియా - వనముననుండునొపోకక॥౪౦

విసికృష్ణుండితప్పుగదలచెనొ - విచ్చేసెనొయీశ్వరుడుక॥

ననుకూలంపదలంచునొదలపడొ - నాభాగ్యంబెటొయ్యివుడుక॥౪౧

—:—

30 శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

వ॥ వివాహలగ్నంబు సమీపించెంగాన అతిక్రమించి నిర్విఘ్నంబగునే
మోయిట్లతిక్రమించుటెరింగి యాకృష్ణుండురాదాయనో లేక యీవృత్తాం
తమల ధూనురుండెరింగింపక మధ్యక తోవతప్పి యాదేవుకడకుఁబోకని
లచియున్నవాడో * మఱియు విప్రసింహతెంచి హరినింభాపింపం వెరచి
యున్నవాడో అట్లుగాక భాపింపంగని శ్రీకృష్ణుండుసమృథించెనో వెండియు
సంమృథించఁదాయనో విధివశంబెటులున్నదో తెలియదాయె * మరియు
విప్రసింహతకు రాదాయనేమోయని యివ్వధంబున తానుబంపించిన బ్రా
హ్మణోత్తముని రాకకెదురుచూచుచు నాడుకోర్కె వీడెరునో యేమో
నామీదంగారి దేవికింకృపలేదేమోయని చింతించుచుండె మరియునూ ॥*

ఉ॥ దైవదుతల్లికిందలవుచిక్కుదిశల్దరహసచంద్రికల్ గప్పదువక్త్ర
తామరసగంధసమాగతభృంగసంఘముక్ గొప్పదునిద్రగైకొనదు రోజుప
రస్పరసక్తహరమల్ విప్పదుకృష్ణమార్గ గతవీక్షణపంక్తులదిప్పడెప్పడుక్

వ॥ అనియివ్వధంబున శుకయోగీంద్రుండు పరీక్షిస్త మహారాజునకుండె
ప్పి మఱియుట్లనియె॥ *

కీర్తనము— ధన్యాసీరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

వెలదిచింతనల విన్నవించెదను వెట్రతోడవినుమధిపా॥

అనుపల్లవి.

చిలుకకోవెలల

చెలిమినిసలుపదు

కలికివెణచే

గానముకాయదు॥

వెలది॥

చరణములు.

తుడువదుకన్నుల వెడలుచునుండెడుతోయకంబులను

మడువదుకురులను	మచ్చటలాడదు	
కుడువదుయన్నము	గ్రోలదునీరును॥	వెల॥౧॥
జలమలనాడదు- పూలవనమునను-	సఖయానందముగా	
చెలియలతోడను	చేరితిరుగదా	
పొలితిపూలతల	పొవళశేయదు॥	వెలది॥౨॥
ధరమద్దులేట్పురి- దాసవరదునా-	తరుణిమదినిజేర్చి	
కరమరుదుగతిల	కమునుదుటనిడదు	
విరులశయ్యపై	వేటక-వసింపదు॥	వెల॥౩॥

—:—

వ॥ మరియును ॥

మ॥ మలగుణమెల్లనిగాలికి బటునటన్న తద్విరేఫాళికి । న్నలగుణగో
యిలమోతకై యలగునుద్యతీరసంభావలక । నలుగుణవెన్నెలవేడిమి
మెలగుమాకందాంకురచ్చాయకుక । దొలగుణగొమ్మనుభవాసలశిఖాదో
గూయయానాంగియై॥ ॥

వ॥ ఇట్లు శ్రీరుక్మిణీదేవి జగద్రక్షకుండగు శ్రీకృష్ణునిందలంచుచు విరహ-
గ్నిండగులువడి మిక్కిలి విన్నబోవుచు తనదుచేలిక త్తియతోనిట్లనియె॥

—:—

కీర్తనము-యమక రాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

రాదాయనుగదవెచెలియా - యిటు - రాదాయనుగదవె॥

అను పల్లవి.

చేడెవినుముయా	శ్రీహరిచెలువము
యీడగునాసరి	యింతులకుదలప

౪౦ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

పోడిమిగనురతి

క్రీడలను మెలగి

గూడిన నామది

కోర్కె-లీడేరును॥

రాడా॥

చ రణ ము లు.

అల్ల కృష్ణసరి

యైనవరునిధర

యెల్లెడలమిగుల

వెదకిన లేడట

పల్లవాధరినా

భావముననుబహు

తల్లడిల్లుగదె

తరుణియిదివరకు॥

రాడా॥౧॥

భూసురుడరిగిన

పొలకవసెరుగము

భాసురాంగుడెటు

భాషించెనుమరి

యీ సమయమునకు

యేలనరుగదుకై

లాసగిరినిలయు

లలనదయలేదొ॥

రాడాయ॥౨॥

కరివరదుండట

కనకాంబరుడట

సరసిజభవముఖ

సన్నతాంగుడట

ధరమద్దులేట్పురీ

హరియతదేనట

యరుజెంచినసరి

యగునువ్రతమునిట॥ రాడాయ॥౩॥

వ॥ ఇట్లుహరిరాకకెదురుచూచుచు సకలప్రియోజనంబులయందునువిరక్తయై మనోజానలంబునంబొగిలెడి మగువకు శుభంబుజెప్పుచందంబునవామోరులోచన భుజంబులదరె ఊ నంత శ్రీకృష్ణుని నియోగంబునబ్రాహ్మణుండుచనుజెంచిన నతనిముఖలక్షణంబుపలక్షించి యాకలకంతి మహాలక్ష్మీంతతోడ నకుంతితయై మొగంబునం జీరునగవునిగుడ నెదురంబని నిలువంబడిన బ్రాహ్మణుండిట్లనియె॥

❀

భానురుండు శ్రీకృష్ణనివద్దికింబోయివచ్చిన వృత్తాంతంబుల

రుక్మిణీ దేవికి దెల్పుట.

శీతానమః— కల్యాణిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

మెచ్చెను శ్రీకృష్ణుడు - మేయధనావ - శిచ్చెనుగోపాలుడు॥

అనుపల్లవి.

సచ్చరితంబగు	సకలసౌమ్యులను
హెచ్చైనచేలముల	యిచ్చతోడనిచ్చె
(దురీత) హెచ్చుగను ప్రస్థాదభక్తుని	హేమకశివుడునొచ్చశేయగ
వచ్చెదనుజేంద్రునివధించియు	వనరసర్పకుగాచెనరహరి॥మె
మానినిరోవినుము - నాతోనుమీ -	రినుపించినకృమమూ
యేనువేటగదెల్పు	వెన్నుదుయూహించి
కానరొల్లదొ	చనుదెందుచున్నాడు
మానవతివినుమునుకరిందుడు	మకరిచేబహుతగులుబడితను
ధ్యానమునుజేయగమకరితల	దృంచిసేలినశ్రీరమాపతి॥మె॥౨
సారసాక్షిరొనేడూ - నీమదిగల -	సందేహములవీడూ
కూర్రముతోరాజ	వీరులెదురొకనిన
వారలవధియించి	వనితనేలుదుననెను
సూరుడగునుత్తానపాదుని	సూనుడగు ధృవునకువరంబుల
కోరియొసగియుఘనతజేసిన	కోటిసూర్యసమానతేజుడు॥
సామాన్యముకారు - నీభాగ్యమే -	భామామణికిలేదు
ఘామినిమద్దులేట	పురిభక్తవరదుడో
కామజనకుపతిగ	కమలభవుడుగూర్చె

౪౨ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

వామనుండయి - మూడుయడుగుల-వసుధనిమ్ననిబలిసినడిగియు

తామసమశాయకరసా తలమునద్రోకి-నపరమపురుషుడు॥ మె॥౪

వ॥ ఇవిధంబున విష్ణుకల్యాణంబుజేసుకొనుటకై శ్రీకృష్ణుండుత్సహించి నాకనేక వస్త్రధూషణంబులం బహుమానంబులొసంగెననుచు అమితోత్సాహుండై పలుకుచున్న ధరణీసురోత్తమునకు రుక్మిణీ దేవియిట్లునియె॥ తోహారా॥జలకాతేఘ్నఃఖతోడెచ్చితివి-సం దేశములనుజెప్పి ।

నిలువంబెట్టితినికృపబ్రతికితి - నీధరలోనేయొప్పి॥మం॥ ౪౩॥

నినుబోలెడిపుణ్యాత్మకులెందై - ననునేజూడగలేదూ ।

ఘనమగుయుపకారమునకు బ్రత్యుప-కృతియేమనినేజేతూ॥మం॥ ౪౪

విప్రవర్యమీపదపద్మములను - చేటగ-తోడభజియింతుక ।

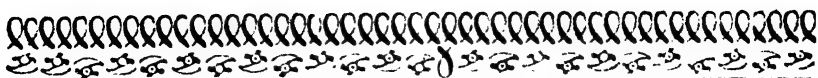
గొప్పజేసిమీయాశీర్వాదముల - కోరియొసగగదలంతుక॥మం॥ ౪౫॥

వ॥ అనియిట్లు రుక్మిణీ దేవి తనకు విప్రసంహితనిచ్చిన మేలునకు మనంబు ననుబ్బుచు యాధూనురుననేక విధంబుల వినుతించినమస్కరించినంగని యమ్మగువగారవంబునకు సంతసిల్లి ధూనురుండనేక విధంబులచాశీర్వాదించిత నదుఃఖస్తానంబునకుంజనియె॥ సంతరామకృష్ణులుతనకూతురివివాహంబునకు వచ్చుటవిని తూర్వఘోషంబులతో నెదుర్కొని విధ్యుక్తప్రకారంబులంబూ జిఱచి మధుపరగంబులెచ్చి॥ వివిధాంబరాభరణంబులు మొదలయిన కానుక లొసంగి భీష్మకుండు బంధుజనసేనాసమేతులైనవాలర సందూర్ణంబున సకలసంపత్సరిపూర్ణంబులయిన నివేశంబులుగల్పించి విడియించె నిట్లుకూడిన రాజులకెల్ల ను వయోవీర్యబలవిత్తంబులెట్లెట్ల కోరినపదాధికంబులెల్లనిప్పించి పూజించెనంత * విదగ్ధపురంబునజలు హరిరాకవిని వచ్చిచూచి నేత్రాంజలిలందదీయకమలమధుపానంబు సేయుచు వణికించిరెట్లనినా॥ *

శ్రీ రుక్మిణీకల్యాణచరిత్రము - ప్రథమభాగము.

స మా ప ము.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ రుద్ర హోత్ర్య సంస్థానం.

ದ್ವಿತೀಯಭಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವು.

విదర్భపురాంగనలెల్లంగుమిగూడి శ్రీకృష్ణనివర్ణించుట.

కీర్తనము—కమాసురాగము - అనితానము

၃၃၂.

నీలమేఘశ్యామండగునే నీర శివులా రా. నీల మే||

అనుపల్లి.

బాలాగోపా-లుదుగున-

(దు^వత) శీలుడు శ్రీకరుడును కరుణాలవాలడగు శ్రీసతీ

చ రణ ము లు.

వీనిమోముజూడజూడగా

వేటకాగుచున్నది

చానలారకనుగొనరెచాగా

వేణుగానలోలుడగును

భానుకోటిసమతేజుడు

శ్రీనివాసుడగుచు వెలయు
చెలువ మరుచునున్నాడదా

చెన్నుగ బంహంబాదాదుల
నీలమేఘ॥౧

తడయక మున్నెన్నోవిధములనా
కడుతపములానన్చిగాంచెనా

మనతరుణిరుక్మిణీ

భాదమినియితనికి సరియగు
బాడగానగలేదుగదా

పురుషునిమనమందైనను

భాగ్యవశంబగుతలపగ॥

నీలమేఘ॥౨

సరసీరుహపత్రనేతుండే
కరినేలినకనకాంబరుడే

శంకరవినుతుడు

ధరచుద్భలేట్పురిచెలసిన దాసవరులదయనేలిన వరచుండగునీతనిమది
నిరతముభజియించినమన దురితములనుదొలగించును॥ నీల

—:—

మ॥ తగునీవక్రివిధర్చరాజసుతకుం తధ్యంబువైదగ్ధియుం । దగునీవక్రి
కినింతమంచదగునే దాంపత్యమీయిద్దరిం । దగులంగట్టినబ్రహ్మనేర్పరిగదా
దర్పాహతారాతియై । మగడొగావుత చక్రియారమణికిక మాపుజ్యమూ
లంబునక॥

వ॥ అనియివిధంబున పురాంగనలెల్లంగుమిగూడినదైవునివర్ణించిరాస
మయంబున॥

శ్రీరుక్మిణీదేవి శివురాణికిం బూజలునలుప నేతెంచుట.

క॥ కలముగలచాలుపద్ధతి విలసితమగుగౌరిపూజ వేటగగజేయక । బ
లరధగజతురగములును గలసేనలుగొలువ వెడలెకాంతరుక్మిణీ॥

వ॥ ఇట్లు తమకులాచారధర్మంబున వివాహలగ్నంబునకు ప్రథమప
క్షంబున శివురాణింగొలుచుట కతావ్యంబుచిగావున శివనేకరధగజతు
రంగములంగూడి సకలదేశాధీశులుం జనుచుండఛత) చామరాలవట్టంబులం
బుట్టి యనేకసేనలంగొలుచుచుండ శివమహాకోభాయమానంబున రుక్మిణీదే

శ్రీ దక్షిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు. ౪౫

వినిందోడుకొని యానగరంబునకు న్వేలువడివెలసియుండు గౌరీమందిరంబున
కేతెంచిరెట్లనినా॥

కీతకనము - హిందుస్తానికాపి రాగము - ఆదికాళము.

పల్లవి.

పూజనలుపవెడలెక - రుక్మిణి - పూజనలుపవెడలెక॥

అను పల్లవి.

పూజనలుపుటకు పాలుపుమీరగను
రాజసంబుతో రమణులగూడియు పూజ॥

చరణములు.

వెలలేనినగలను - దాల్చియు - వలువబలుహొయలనుగట్టియు
జలతరుచెంగులు జారసరిగము
గ్గలనభిగో టులరవికెదొడగి॥ పూజ॥౧॥
సన్నద్ధులగుచును - భటులును - శస్త్రధరులగుచును గొలువగ
పన్నగనప్పర కన్నెలునాడగ
మిన్నుపిక్కటిలు మేళరవములతో॥ పూజ॥౨॥
అతిపరాక్రమగుచు - సకలభూ-పతులువినుతిగనుచుపొంగుచు
పతితులగుచుతమ బలములతోడను
చతురతవెంటి చనుడేరగవడి॥ పూజ॥౩॥
భూసురాంగనలును - నయ్యెడ-పుష్పగంధములను ధరించియు
భాసురంబుగను పాటలుచాడగ
నాశుభకన్యల నందములాడుచు॥ పూజ॥౪॥
నగుచుతనదుజనని-గడలగ - మగువలుపచరములు సలుపగ
అగణితమద్దులే డనుపురివెలసిన్న
భగవతిగమనుడు కాంతుడగుననుచు॥ పూజ॥౫॥

వ॥ మరియు సూతమాగధ వందిగాయక పాఠక జనులంతంత నభినం
 దించుచు జనుడేర మందగమనంబున ముకుందచరణార విందంబులు డెందం
 బునందలందుచు నిందుధరసుందరీ మందిరంబుజేరిసలిలధౌతచరణక రారవిం
 దయై వార్చిశుచియై గౌరీసమీపంబునకుంజనియెనంత ముత్తయిదువలగు
 ఘాసురోత్తమలభార్గవులు భవసహితయైన భవానికిమజ్జనంబుగావించిగం
 ధాక్షతంబులిడి వస్త్రమాల్యాది భూషణంబులనలంకరించి ధూపదీపంబు
 లాసంగి నానావిధోపహారంబులుసమర్పించి కానుకలిచ్చి దీపమాలికలనివా
 శించి రుక్మిణీదేవి మౌక్తికీంచెరప్పదూ॥

—:0:—

శ్రీరుక్మిణీదేవి గౌరీదేవిని ప్రార్థించుట,

—:0:—

ఉ॥ నమ్మితి నామనంబున సనాతనులై నయుమామహేశులక । మిచ్చుబు
 రాణదంపతులమేలుభజింతుగదంబుమేటి । పెద్దండుదయాంబు రాశివిగదంబు
 హరింబతి సేయుమంబు । నిన్నమ్మినవారికెన్నటికినాశములేదుగదమ్మయ్యాశ్వరీ॥

—:0:—

కీర్తనము-కావీరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

నమ్మితిపూజోణీ నన్నాదరించుజగన్నాథునిరాణి॥నమ్మి

అను పల్లవి.

నమ్మితివేట్రుగ

నభినదశాక్షిరౌ

సమ్మతిమీరగ

సకలసిరులూసగు॥ నమ్మి॥

చరణములు.

హిమాచలతనయ

యుమామహేశ్వరి

కుమారజననీ

సమానమెవరిల॥ నమ్మి॥౧॥

శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు. ౪౩.

శరణుశరణుని	మొరలెడితినను	
కరుణాదుమిక	పరమపావని॥	నమ్మి॥ ౨
ధరన్నద్దులే	ట్పురనివాసవర	
హరినిగోరితిని	పరిణయముజేయు॥	నమ్మితి॥ ౩

మంగళహారతి బిలహరిరాగం- ఆదితాళం.

పల్లవి.

మంగళమని మంగళమని మంగళమనరే
మంగళమని పాడరే శుభాంగనలారా

అను పల్లవి.

రంగగుపల్లెరములగొని	రమణలెల్ల గుమిగూడియు
పొంగుచుజగదీశ్వరియా	పువ్వుబోణిగారికిజయ॥ మం

చరణములు.

మహిషాసురమదకానికిని	సహజానిమకలగాత్రికి	
అహిపక్షిధూవణుసతికిని	ఆర్యాదాత్రయణికినిజయ॥మం॥౧॥	
హిమవంతునిప్రియసుతకును	శమదమగుణధారిణికిని	
కమలార్చితచండీకకును	కాళికినిమృదానికిజయ॥	మం॥౨॥
ధరనుచెలయుమద్దులేట్పురి	దాసవరులదయనేలిన	
సరసీరుహదళసేత్రికి.	శర్వాణిభవానికిజయ॥	మం॥౩

—:—

॥ అః గౌరీదేవికిమొక్తికి- పతులతోడంగూడిన బ్రాహ్మణభార్యలకుల
వణొప్పుపంబులును తాంబూలకంతసూత్రంబులును ఫలంబుబునితనఖండ
బులును నిచ్చి రుక్మిణీదేవి వారలంబూజించిన॥

*

—:—

౪౮ శ్రీ రు క్తి జీ క ల్యా గ స ం కీ ర్త న లు.

గీ॥ వారలుత్సహించివలనొప్పదీవించి । శేసలిడిరియువతిశిరమునందుం
సేసలెల్ల చాచ్చి శివవల్ల భకుమొక్కిరి॥ మౌననియతిమానిమగువవెడలె॥

జ॥ యెట్లనిన॥

✽

—:—

కీతనం—కమాసురాగం - ఆదితాళం.

ప ల్ల వి.

వెడలీవచ్చెను రుక్తిజీ శ్రీగారిమందిరము॥ వెడలీవ॥

అ ను ప ల్ల వి.

కడువడినందెలు

ఘల్లుఘల్లుమన

పడతివేగమున

భాసుర మొప్పుగ॥ వెడలీ॥

వ ర గ ము లు.

సంతసమొప్పుగ - ఆసఖియయొప్పెమద - దంతియోయనగా

కంతునిబాణమొ

కారుమెరుపొ చే

మంతిపూవుల

బంతియొయింతియొయన॥ వెడ॥౧

వెన్నెలాసోగయో-కలహంసయొ-వన్నెబంగరుబొమ్మయొ

చెన్నుగమరునిరా

చిలుకసాంబాణియొ

కన్నువయోసుర

కన్నెయోయనగ॥

వెడలీ॥౨

యీశాసునిసతియో- యిందాణియో-రతియోభాసురసరస్వతియో

వాళిగనీధర

శేషాదాసుని

దోషమడంచిన

కేశవుసతియన॥

వెడలీ॥౩

తోహరా॥యివ్విధముగశ్రీగారిమందిరము-వెడలెనురుక్తిజీయపుడు ।

నవ్వనజాతీయమెర సె మేఘమున-నగపడు మెరుపుయనంగదు॥ ౪౬

కదలివచ్చుకమలాక్షినిజూడగ - కాముబాణమనమొందీ॥

యదరుసటులనారాజులువారిరి - యాధరమైభ్రమజెంది॥ మం॥౪౭

ప॥ ఇట్లు మేఘమధ్యంబున వెలువడి విలసింపు కొల్గిరి మెరుంగు
తెరంగునను మరియు ననేకవిధ ప్రభాభాస మానయైయుండుధర సుందరీ
మందిరంబువెడలి వీరమోహినియై చనుదెంచుచున్న సమయంబున నయ్యంతి
వరహాసలజ్జావలొకనంబులంజితంబులేమరి ధైర్యంబులుదిగనాడిగాంభీర్యం
బులువిడిచి గౌరవంబులుమరచి శేష్టుమాని యెరుకఁబడిగి యాయుధంబు
లుదిగవైచి గజతురగరథారోహణంబులు సేయనేరక రాజులెల్ల నేలకు
వ్రాలిరావేణి లోచన తనవామకరనఖంబుల సలకంబుబుదలంగుదోయు
చు నుత్తరియంబుజక్కవాత్తుచు గడకంటిచూపులం గ్రమంబున నారాజులొ
కంబునాలోకింపుచు॥

..::..

శీతలనమః— ముఖారిరాగము - రూపకతాళము.

పల్లవి.

కనియెగురుక్మిణీ - తన - కన్నులారా-శ్రీకృష్ణుని॥కనియె॥

అను పల్లవి.

మనమునలజ్జయు	మరిభయోత్సాహము
పెనగొనుచుండగ	ప్రేమచెలంగను॥ కనియె॥

చరణములు.

శంఖుచక్రధరుని	చారుతరవత్సని
పంకజనేత్రుని	పరమదయాళుని॥ కనియె॥ ౧॥
అంబుజనాథుని	యమృతరసభాషు - పీ
తాంబరధారుని	దానవకులరిపు॥ కనియె॥ ౨॥
నీలమేఘశ్యాము	శ్రీలలనాలోలు - గో
పాలుకరుణాల	వాలుగుణశీలు॥ కనియె॥ ౩॥

౫౦ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

శ్రీరవణీయమై
దూరున వెలసిన

జెన్నొందుమద్దలై
మేరువధీరుని॥

కనియె॥ ౪॥

..:0:..

కా॥ కనియెకరుక్మిణీచంద్రమండలముఖిం గంఠీర వేంద్రావలగ్ను । న
వాంఛోజదళాక్షు జారుతరవక్షుక మేఘసంకాశ జేహునగా । రాతిగజేంద్ర
హస్తనిభదాహుంజక్రి పీతాంబరుష్టు నభూషా । స్వీతుగంబుకంఠునిజయో
తగంఠుక జగన్తోహనుక॥ *

వ॥ ఇన్విధంబున రుక్మిణీ జేవి శ్రీకృష్ణమూర్తినెఱుచి తదీయరూపవ
యోలావణ్య వైభవగాంభీర్యాత్యుగ్య తేజోవిశేషంబులకు సంతసించియో
భవశరాశ్రాంతయై రథారోహణంబుగోరుదున్చి వరారోహంగనుంగొని
నయ్యవసరంబున॥ *

శ్రీకృష్ణుండేతెంచి శతుర్రాజులుజూచుచుండ

రుక్మిణీ జే వినిం గొనిపోవుట.

కీర్తనం—బిలహరిరాగం - ఆదితాళం.

పల్లవి.

యరుగుచెంచెనుకృష్ణుడు

జేట్ర-మీర॥

యరుగు॥

అనుపల్లవి.

యరుగుచెంచెనుకృష్ణుడు

యదుకులాంబుధిసోముడు

సరసిజాతుడుశంభువినితుడు

సకలగుణసంపన్నుడగుహరి॥ య॥

చ ర ణ ము య.

మదినిసంతసమొప్పుగ - భీష్మకరాజ సుతయారుక్మిణీజూడగ

సదయడగుచుగజవరదుడా సన్నతాంగినికనులజూచుచు
హృదయమునదలపోసెనివ్విధి యువిదనిలనేసెరుగననుచును॥ య॥

వదనచిహ్నములెన్నగ-విప్రప్రభుల. విధముసౌభగగునుబాగా
సతముపదహార్యలగోపిక సఖులమెలగితిగానినందొక
ముదితకై ననునీలీలాసము. వెదకిననులేదాయెననుచును॥ య॥ ౨

ధరనుమద్దులేట్పురిని - దానులనునేదయినేలినశ్రీహరిని
సరగుననునీసభలనమమను చనినెలతగొనసమయమగుచి
నిరతముగనీనుదతినేలిన నేర్పువడయుదుభవిననుచువడి॥ య॥

—:—

కోహరా॥ అంతట శ్రీకృష్ణుండువచ్చుటయు-అతివమిగులజూచియును .

సంతసమందియుశిరమునువంచెను-సఖియశిగ్గుతోసుతను॥ మ॥ ౧౮

అందరురాజులుజూచుచునుండగ - యతివనుగొనిముదమునను।

పొండికగనుతనరధముననిడుకొని - పోవుచుండెనంతటను॥ మ॥ ౧౯

వెంబడిగాబలరాముడునడిచెను - యెదువులనందరిచేరి।

సంభ్రమముగనుచనుచుండిరినవలను - సరగునరాజులుమీరి॥ మ॥ ౨౦

—:—

మ॥ ఇవ్విధంబున యారుక్మిణీదేవి సౌందర్యాతిశయంబులంగని మనో
త్సాహుండగుచు పరిపంధిరాజులోకంబులు చూచుచుండ మందగమనంబున
గంధసింధురంబులీలంజనుడెంచి పేరవంబులనడిమిభాగంబు గొనిచను కంఠీ
రవంబుకై వడి శి నిఖిలధూపాలగణంబుల గణింపక తృణీకరించి రాజక
న్యకండెచ్చి హరి తనరధంబుమీదనిడుకొని ధూనభౌంతరాళంబులుండశం
ఖంబు బూరింపుడు బలభద్రుండును తోడునడువయాదవవాహినీపరివృథుం
డై ద్వారకానగరమాగలంబు బట్టిచనియె నంత శి జరాసంధవశులైనరా
జులందరు హరిపరాక్రమంబునిని సహింపనోపక॥

౫౨ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

జరాసంధాదిరాజులెల్ల గుములై శ్రీకృష్ణనిపైసమరంబునకే తెంచుట.

మ॥ ఘనసింహంబులకీర్తనదమ్మగముల్ గైకొన్నచందంబునక॥ మన
కీర్తులగొనిచాలదోటానుడు సునాదంబుతోగోపకుల్ । చనుడున్నారదె
శార్యమెన్నటికిమీకస్తాస్త్రముల్ గాల్చనే । తనుమధ్యన్విడిపింపఁజేసినగరే
ధాత్రిజనుల్ గ్రంథలక॥ *

—:—

క॥ ఘనమ్మగంబులై యొప్పంబడు సింహంబుల పరాక్రమంబులక॥ హ
రిణమ్మగావళులాదిగాగలస్వల్పజంతువులల్పంబుగావించిన తెరంగునంమన
పరాక్రమంబులక॥ గణింపక శ్రీకృష్ణండు యాదవసేనలంగూడి రుక్మిణి
గొనిపోవుచున్నవాడల్లతో నికకనీశస్తాస్త్రంబులక॥ దహింపనే యట్లుగాకుం
డ నయ్యాదవులంజయించి యమ్మగువన్విడిపింపలేనట్టులై న నిప్పుడమింగలజ
నులెల్లంపక పకక॥ నగియుంగేళిజేయకుండురే యనియెండోరులన్పురిగొల్పు
కొని రోపంబులుహృదయంబులన్చెనగుడుండ నయ్యవసరంబున॥ *

—○○○—

కీర్తనము—ఆరభిరాగము - ఆదితాళము.

పల్లవి.

రాజవీరులరుగుడెంచిరి-జరాసంధాది-రాజవీరులరుగుడెంచిరి॥

అనుపల్లవి.

రాజవీరులరిగిరవుడు రణసమేతులగుడును-బహు
(ద్రుత) తేజముమీరగజెలగుడు తీక్షణమగుకరములగొని॥ రాజ॥

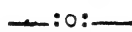
చరణములు.

యదువంకోత్తమాడగుశ్రీ పరిభిష్టకుసుతగొనుటకు

మదికూరముచేలగగబహు
 మదగజతురగములనుమరి రథసేనలగుమిగూడియు॥ రాజ॥౧
 అదొచూడుడిసంతసమున మదిరాక్షసిగైకొనివను
 యనువుంగవునణచియునా
 మదితనుచైతన్యనికొనగియు మోదముగాంచెదమనుచును॥ రా॥౨
 వానిగధరమద్దులేట భరీకుడగుచువెలసియుతన
 దాసుడైనశేషయ్యకు
 దోషముచాపినహరియని లేళముదలచకదూరుచు॥ రాజ॥౩

తోహరా॥యివ్విధముగజరాసంధాదులు - యుద్ధమునకువెడలిరిచూచా।
 నివ్వీరులసైన్యంబులుగదలెను - నలుదిక్కులుచెదురాడా॥మం॥౫౦
 వనరుగనప్పుడువారిజాత్యునీ - వ్రచ్చెదమనుచునుచేగా।
 అనలముపైకొనివచ్చుమిడుతవలె ఆగ్రహంబుతోన్వడిగా॥మం॥౫౧
 మనమునసంతోషంబుపొంగుచు - మన్తధుతండ్రికినిదిరి।
 కనుబొమలునుముడిబడుచునుండగను-కడురోషముతోననిరి॥మం॥౫౩
 నిలునిలురాసికింతపొరుషును - నెలతనుగొనిపోవగనుక
 పొలుపుగపోరిజయింతువురా రా-ధునిబలవంతుడవై నక॥మం॥ ౫౪
 లేనియెడలయివుడకిత్వరగనుయా - లేమనొసగిశరణుము।
 మానితముగమర్యాదవహించియు - వన్నించెదమిదినిజము॥మం॥౫౫

ప॥ యివ్విధంబున జరాసంధాదులనేకవిధంబులపొరుషంబులాడుచుత
 నుత్రాణంబులవహించి ధనురాది సాధనంబులధరియించి తమ తమ చతు
 రంగబలంబులంగూడి యడువీరుల వెంటనంటండాకి నిలునిలుండని ధీకారిం
 చిపడికి యుక్కుమిగిలి మహోర్ధ్వంబులగునెద సలిలధారలు గురియుధారా

౫౪ శ్రీ రు క్షిణీ క ల్యా గ స ం కీ ర్త న లు.

ధరంబుల చందంబున చాగవవకంబులు గురిసినయాదవసేనలంగల దండ
నాధులు తొదండంబులెక్కిడి గుంబులు మోయించి నిలువంబడిరప్పుడు॥

—:—

క ॥ అరిబలభట పాంతుకముల హరిబలములు గప్పబడిన నడరెడుభీతికొ
హరిమధ్యస్థులతోడను హరివదనముగా బెచిత్రహరిజేక్షణియై॥

వ॥ ఇట్టిరుబలంబులేకంబులయి గదిసినంగని భయభ్రాంతురాలగుచు రు
క్షిణీదేవి స్థితితోడంగూడి సాక్షాత్ భగవంతుండగు శ్రీకృష్ణనివదనంబునుం
గనినంజూచి హరియిట్లనియె॥

—:—

కీర్తనము-సురటరాగము- ఆదితాళము.

రగడననుసరించినది.

పల్లవి.

పంకజముభిచూడూ - యీకలిహము - పొంకముతోనేడూ॥

అను పల్లవి.

యంకువగనని

యర్విపతులునను

శంక బెట్టకను

చనుదెంచెదరదో॥ పంక॥

ర గ డ చ ర గ ము లు.

అంగచోళవర - హటమైకణ - కళింగచేదీ - కర్నాటకబృర *
కుంకలద్రావిడ - కొంకణమాళవ - సంతసమవుపాం - చాలపుష్పిందయు*
మగధపాండ్యతా - ల్లలసౌరాష్ట్రయు - అగణితమగు - అయోధ్యఘరాం
ధయు * పంగయవనమళ - యాశ్ఘూజకారి - శంగగుకాశ్చిర - రాజా
ధిపులు * అచటలాధ్యులగు - అసురజనములును - చతురతగలిగిన - సై

న్యమతోడను ||*|| రథతురంగములు - రణభేరులుమరి - మదగజంబులతి -
 మదమనగదలగ * బలవట్టములు - అనువగుశ్వుజములు - వేలసంఖ్యలను-
 వెలయుచిత్రములు * చామరములువిం - జామరంబులును - ప్రేమమీరగ
 ల - బిరుదులతోడను * కొమరుమిగులభట - కోటుబగులువగ - రమణీ
 యవాద్య - రవములుచేలగగ ||*|| పరిఘపట్టస - ప్రాసఖిద్దము - ధ్వజ
 శూలములు - గదాశక్తితో * మరకవచములు - మరియునుబాకులు - క
 రవాలమాది - గలనాయుధములు * వారుకొగ్గేయ - వాయువ్యబ్రహ్మ-
 వురగవ్రాంద్రాస్త్ర - గరుడాస్త్రంబుల * రిధములనిదుకొని - రజిల్లు
 చుబహు - మదోన్నతులై - మరిమరిబలుకుచు * ధరనుమద్దులేడ్ - వుర
 హరియనిసను - యెరుగకవచ్చెడు - వీరులగనుమిదో * ప్రకటితముగనా -
 చాహుబలమునే - యికప్రిలోకముల - కెరుకజేసెదను *|| (పంకజమృతి)

—::—

వ|| అనియిట్లు రుక్మిణీదేవిని హరియూరడించెనని చెప్పి పరీక్షిన్నరేం
 దురీసకు శుకయోగీంద్రుడిట్లనియె|| *

—::—

తోహరా||అంతటబలరాముండును మొదలగు - యదువీరులుగూడి|
 సంతసముగజరాసంధుని - సమాహమపైనబడి|| మం|| ౫౬
 పరిపపరివిధములసమరమజేయుచు పరిమార్చిరితమరివులా|
 సురులునుదివమునజూచుచుండిరా-చోద్యములగుతమకనులా || ౫౭
 కరిసంఘంబులనడుమనువెలసెడు-కంఠీరవంబుపగిది|
 సరసిజాత్యుదాశత్రురాజులను - చంపసాగేశక్తికొలిది||మం|| ౫౮
 యెన్నవశముగాదాహరాక్రమల యేరికై నగ్రహమీశా|
 విన్ననుతరుగదుయిరుసమూహముల-కన్నులగనితమాపా || మం||

౫౬ శ్రీ దు క్తి జే క ల్యా న స • కీ ర్త న లు.

రథగజతురగమలనురాక్షసులను రట్టణచియుమరినకటా।
 ముదమతోడన్వపతులసేనల- నిర్మూలముశేయగనపుడా॥మం॥ ౬౦
 రక్తమాంసఖండములునిండగను-రాజబలముధరబడగా॥
 రక్తిగఘాతపిశాచభేతములు- రయమునదినుచుండెనుగా॥ ౬౧
 అచ్చానపరంపరలకునిలువక- నాయదువీరులుచూడక।
 తబ్బిబులాదుచుపారిరిరాజులు-తమధైర్యమలిడనాడక॥మం॥ ౬౨॥

చ॥ మగుడిచలించిపారుచునుమాగధముఖులుగూడియొక్కచో॥
 వగచుచునానిగోల్పడినవానికియొంగడువెచ్చనూర్చుచుం।
 మొగమనదప్పిదేరదమమందటబాకుక్కుచునున్నచైద్యుతో।
 బగతురచేతిలోబడకపొగముతోడుతనున్నవాడచే॥ ❀

—::—

చ॥ ఇట్లనేకవిధంబుల యిరుబలంబులందొకరొకరింగడిసి రణంబునలు
 పుడున్నయెడ కొంతతడవునకు నయ్యుడవోత్తమలచే విడువంబడు చా
 నాస్థిక్లణంబులకుం నిలువనోపక జరాసంధాదిరాజవీరులెల్లం సమరంబు
 ను చాలించి తామేతెంచిన తెరువంబట్టి మరలిజనిచని కొంతచౌవునకు
 ఆయాసాచిత్తులయినిలువంబడిరద్యోడ వొక్కచోటునందనేకవిధంబుల వ
 గచుచు తనమగువంగోలుపోయిన చందంబున చింతాకాంతుండై సొక్కి-
 యున్న శిశుపాలునింగని మగధజేశాధిపతియగు జరాసంధుండిట్లనియె॥ ❀

—::—

• జరాసంధాదిరాజులు శిశుపాలుని పరితాపంబు నివారించుట.

—::—

గీ॥ బ్రదుకవచ్చునొడల పొంగంబులుండినో బ్రదుకుగలిగినేని భార్యగ
 లదు । బ్రతికితివుభార్యపట్టుదైవమెరుంగువగవవలదుచైద్యవలదువలదు॥

వ॥ శ్రీశుపాలా యాదేహంబున పాగింబులుచీనయెన్విధంబుననై
నం బ్రదుకవచ్చును అట్లుబ్రతికినపిదప యెచ్చటనై నంగని యొక-పడతిని
వివాహంబుజేసి కొనవచ్చును దైవానుకూలంబేకాని యితరంబేమియులేదు
గాని నీవేలవగచెదవని మరియునిట్లనియె॥

కీర్తనము—శ్యామారాగము - చాపుతాళము.

ఖం డికలు.

వినుమయ్యశ్రీశుపాల వేగజల్పదనునీ
మనమునశోకమేలా-శ్రీశుపాలానీ-మనమునశోకమేలా॥ విను॥

ఘనుడుశ్రీకృష్ణుడు కరుణావిధేయుడు
కనకాంబరధరుడు- శ్రీశుపాలా- కనకాంబరధరుడు॥ విను॥

పన్నుగదానవి పాలనుగోలియా
చిన్నివయసునదునిమెను-శ్రీశుపాలా చిన్నివయసునదునిమెను॥ విను॥

మూడవమాసమున ముదముననాడుచు
మూఢుశకటుగ్గుణచెను-శ్రీశుపాలా-మూఢుశకటుగ్గుణచెను॥విను॥

యేడాదిబాలుడై యెగసిత్వణావతుకా
మెడబట్టుకొనిగూల్చెను-శ్రీశుపాలా-మెడబట్టుకొనిగూల్చెను॥ విను॥

ప్రకటితముగరోల బంధించమద్దుల
అకలంకమునగూల్చెను-శ్రీశుపాలా-అకలంకమునగూల్చెను॥ విను॥

పశువులవేపుచు బకుడుమొదలగురా
క్షుసులయమపురికనిచెను-శ్రీశుపాలా-రాక్షసులయమపురికనిచెను॥వి॥

జననినిబొంకించి చనియాకాళింగుని
ఘనమెల్లనుదీనెను-శ్రీశుపాలా - ఘనమెల్లనుదీనెను॥ విను॥

౪౮ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

శిలలయిండ్చుడుగురియ్ జేయగనిగిరిని
చెరిగివ్రేలనునెన్నె - శిశుపాలా - చెరిగివ్రేలనునెన్నె॥ విను॥

పదియారేవులగోప సుదతులనేలిన
మదనగోపాలుండగును-శిశుపాలా-మదనగోపాలుండగును॥ విను॥

యిదిగాకకంసుని పదిమూడేడ్లకులోన
వధియించెనుబలమున-శిశుపాలా-వధియించెనుబలమున॥ విను॥

అతనినిగల్పనీ తీతిలోనసమధీరు
సతమువెదకినలేడుగా-శిశుపాలా-సతమువెదకినలేడుగా॥ విను॥

మనమెల్లయెంతటి ఘనముగలిగినట్టి
మనుజులమగుదుమోయి-శిశుపాలా-మనుజులమగుదుమోయి॥ విను॥

పాశ్చాత్యములందిన పడకిదొరకకపోదు
మానహీనమువగచుట-శిశుపాలా-మానహీనమువగచుట॥ విను॥

నిరతముమనమేలు నెకవులకునుచనుట
సరియగునుమది నెంచగ-శిశుపాలా-సరియగునుమది నెంచగ॥ విను॥

ధరనుమద్దులేటి వుడినీవెలయుదాన
వరదుడగును స్త్రీరముగ-శిశుపాలా-వరదుడగును స్త్రీరముగ॥ విను॥

—:—

౪॥ అనియిట్లు శ్రీకృష్ణుని వృత్తాంతం బెరింగించియు వెండియునడచి
కిట్లనియె॥

శ్లోకము॥ హరితాపి హరేతాపి బ్రహ్మతాపిసురైరపి
లలాటలిఖితారేఖా పరిమాప్సుఃసంశక్యతే॥

౪॥ విష్ణుశ్రుచేతగాని ఈశ్వరుచేతగాని బ్రహ్మచేతగాని యితరులైన
దేవతలచేతగాని నొసటవ్రాయబడిన వాస్తవమును తెలియజేయుచున్నదిగావు
గాన యష్టానికై వగచుట సప్రయోజనములని మరియుఁ జెప్పెను॥

శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు. ౫౯

తోహరా॥ శ్రీమన్నారాయణాకృష్ణమశిశుపాలుడచెప్పెదను।

ప్రేమమీరనాయాదిలక్ష్మీయగు - భామనుతానైకొనెను॥ మం॥ ౬౩

సలలితముగమధురాపురంబుపై - సప్తావళమారులను।

బలములతోనేబోవగనీతగు - బలముగాచెనుమరినన్ను॥ మంగ॥ ౬౪

కామపాలుచేట్టుబడగనీ - కృష్ణుడుకరుగానువిడచె॥

త్రస్తురనిరువదిమూడయోహాణి - కడుబలపైన్యములనుచే॥ మం॥ ౬౫

పమనెనిమిదొతూరుననేవచ్చియు - పగతులనందరితరిమి।

విదితముగనునేవిజయముగొంటిని - యిచ్చజేచ్చినీనినుమి॥ మం॥ ౬౬

కాలముమంచిదిగనుకకృష్ణుడును - గలచెమనలనిప్పుమను

నెనునునుమకుతోకంబులుమరి - నీకుచైద్యవిదుమనెను॥ మం॥ ౬౭

వ॥ అనియిట్లు జరాసంధుండు నతనియొద్దిరాజులును శిశుపాలునిపరి
తాపంబునివారించి తమ తమ ధూమలకుంజనిరి శిశుపాలుండుననుచునే
సాసమేతుండై తననగరంబునకుఁజనియె శాంతరుక్మిణునువాడు కృష్ణం
దురాత్మసవివాహంబున దనచెలియలింగొనిపోవుటను సహింపకనే కాతొ
హిణి బలంబులతోడ సమరసన్నాహంబున న్నెడలెనెట్లనిన॥

• శ్రీకృష్ణండు రుక్మిణీదేవింగొనిపోవుటెరింగి

రుక్మిణునువాడు సమరంబునకేతెంచుట.

కితానము-కరహరప్రియరాగము. రూపకతాళము.

పల్లవి.

రుక్మడునెడలెక బహు రూఢిమీరగానువేగఁ రుక్మడు॥

అనుపల్లవి.

నిక్కముగనునీలవద్దు నుక్కఱగించెదననుచును
(దు)త)గక్కునరదమెక్కియుబహు నిక్కులుబేలుచునువడిగ||రుక్మ||

చరణములు.

సారధీనవుడుక - చిలచియు - సరగునతోలుమరధమని
ధీరతతోడక *
ఘోరశరములనుబూనియు క్రూరముతోడనువేగమె
నీరజనేత్రుండనిమది నెంచకబహుదూషింపుడు||రుక్మ||౧||
బల్లిడుడగునే - నాడిన - పంశముపదుగురిరాజుల
కల్లశేనీనీ *
గొల్లడునాచెల్లెలగొని యల్లాసముమీరగాను
అల్లదొవనుటయుగనుమటు అతిత్వచనవలెననుచును||రుక్మ||౨||
హరుడగుగాని - లేకను - సరసిజభవుడైననుమరి
నిరతముగానీ *
ధరమద్దులేప్పురివెలసిన దాసవరడుడగుగానీ
స్త్రీముగనతనిననఱచెద చెలువుమీరననిబలుకుచు||రుక్మ||౩||

వ|| అనియిట్లు నారుక్మహరికొలంచి నెరుంగక సారధీనదలించిరధం
బుగూడందోలించి గోపాలకవెన్నమ్మచ్చ నిమిషమాత్రంబు నిలు నిలుమని
తిరస్కరించి బలువింటనారిసంధించి మూడువాడి తూపులహరినినొప్పిం
చియిట్లనియె|| *

సీ|| మాసరివాడవామాపాపగొనిభోవ యేపాటిగలవాడ వేదివంశ |
మెందుజన్మించితివెక్కడమెగితి వెయ్యదినదువడియెవ్వడెరుగు మానహీను

డవీవు మర్యాదలెరుగవు మాయగైకొనికానిమలయైరావు । నిజరూపము
నశత్రునివహంబుపైబోవు వశుధీశుడవుగావు । వావిలేదు కొమ్మనిమ్మనీవు గు
ణరహితుండవు విడువువిడువవేని విలయకాలశిఖిశిఖాసమాన శతశీలీముఖ
మల గర్వమెల్లగొందు కలహామందు॥ *

జ॥ వెండియునిట్లనియె॥

కీతకానం—యెదుకులకాంభోదీరాగం - ఆదితాళం.

పల్లవి.

వాడేలనయిదుకు లాధమనీకు॥ వాడేల॥

అనుపల్లవి.

నీదుకులముహూలా	భేదామైయుండగ
మాదయనొసగక	వరియుమ్మ్రచ్చిలించి
నాదుసహనాదరిని	న్యాయమగొనిపోవ
సాధుజనులకిది	సహజమేర-బేర॥సాధూ॥వాడే॥

యేవగనైనను	యింతినొసగినన్ను
బోవుమనుచుశరణు	బొందితివేని
యీవనుధనుకొన్ని	యేండ్లుబ్రతుకుదులేక
నావల్ల హతమాట	నదితప్పదు బేర॥నావల్ల॥వాడే॥

ధీరుడవైయున్న	పారకనాకోర్కె-
వీరసమరమునకు	క్రూరుడనిలుముర
ధారుణిమద్దులే	ఘోరవెలయుహరిగ
కోరిపలుకనేల	గొల్లవాడ-బేర॥కోరిపలు॥వాడే

శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

ద్వీపద.

అనియిద్విధంబున యారుక్మడవగ-వినికృష్ణుడంతటవేటక-తోనగియు *
యొక్క-బాణంబున విల్లునుదృంచి - గ్రక్క-నయాతనిగర్వమువదలు * న
టులయారిటమేను నాటగవేసి - పటుతరముగనెనిమిదిటఘోటకముల *
సారధిరెంటనుసంహరించీయును - కరమర్థిమూడింటఘనపతాకమును *
తునిములుజేయగాలొడరిచేవేగ - కనిరుక్మణుమరోషకలితుడైనంత * మరి
యొక్క-విల్లందమాధవుడెంగి - గురుతుగాచూపట్టికొట్టగదనిగ * వెండి
యునింకొక్క-వేటక-గుధనువు - దండధరునివలె తడయకబట్ట * పునకలుజే
యనం తనుదురాత్మకుడు - కనులనిప్పులువారికడుఘోరమగుడు * పరిఘ
పట్టనశూలపానికరవాల - ము - ద్గంధిండినాలతోవృక్షిసూలాల * గాగ
లనాయుధంబులనెన్నిగొనిన - వేగమెనన్నిట విరుగునురికె * అంతటపా
రక అకిధీసుడగుడు - చెంతనుండెడుగడచెయిబట్టిలేచి * అవలముపైకొని
యాగ్రహంబునను - వెనుకటిగతిగానకనువచ్చుమిడుత * విధమునకృష్ణసరధ
ముపైనుమికి - పదపడిఖడ్గముల్ బలునాయుధముల * పొడిపొడిజేయనప్పు
రుపోత్తముండు - కడువడిరోపంబు కపలిరానంత * ఘనమగుఖడ్గంబుకర
మునబూని - మనముననతనినిదునుమగనివుడు * ననువగునిదియనినదుచుడ్డు
న్నంత - కనిరుక్మిణీదేవికదలినేతెంచి * సదములమతితోడ సారసగర్భ
మృదుపదములబట్టిముడితయిట్లనియె॥ *

—:—

వ॥ ఇద్విధంబున రుక్మరుండు హరిచే సారధినిం సకలాయుధంబులం
గోలుపోయి రథంబుక్రిగిపారిపోకధీరుండగుడు తనకరంబుననొక్క-ఖడ్గంబు
బూనిదక్షానలంబుపైబడుమిడుతచందంబున యాకృష్ణమరధంబుపై ధుమికి
ఖడ్గవచంబులంచూకాంబుజేసిన సహింపకమెరుంగులుచెదర నడిచంబువె
రికి జలిపించినానికరంబుదెగవేయదునని గమకించి నడుచుచున్ననడ్డంబువ
చ్చి రుక్మిణీదేవి హరిచరణారవిందంబులు పట్టుకొనియిట్లనియె॥ *

సహృదరుండగు - రుక్మిణివధింపబోవు

శ్రీకృష్ణనితో రుక్మిణీదేవి చంపవలదని నుతించుట.

మత్తకోకిల కీతకానమం.

యమునాకల్యాణిరాగం - అటతాళం,

పల్లవి.

సన్నుతించెదాననుయో సారసాక్షమనవిను||సన్ను||

అనుపల్లవి.

(మృత)పన్నగపతిశయినదేవ పంకజసంభవనుతహరి|| సన్ను||

చరణములు.

నిన్నునీశ్వరదేవదేవుని

నిర్ణయింపకలేకయో

సన్నతామరకీర్తిశోభిత

సర్వలోకశరణ్యమా

యన్నయితడునేడుజేసె

మహాపరాధమునీయెడక

నన్నుమన్ననజేసికావుము

నాధవాధదయాసిధేహరి||సన్ను|| ౧

కల్లగాదనివిన్నవించుట

గారువల్లభయీతనికొ

బిల్లదుండెగలొచితేనియు

భాగ్యవంతులమైతిమా

కల్లుడయ్యెముకుందుడిశ్వరు

డంచుమోదితుడై నమా

తల్లిదండ్రులుపుత్రశోకము

దాన్చిచికుటాదురీశ్వరా-హరి||సన్ను||

ప|| ఓదేవా మిముంసాక్షాత్ పరబ్రహ్మ స్వరూపుండవని యెరుంగక
మాయన్నయగు నితండు మహాపరాధము గావించెరిగాబోలు నీసమ
యంబున నాయెడంగృహజేసి నితనిందునుమకరక్షింపుండని ప్రార్థించెదన్
అట్లుగాక నితనింబురికొల్పితిరేని సాక్షాత్ భగవంతుండగుహరియేమాకల్లుం

౬౪ శ్రీ రు క్తి జే క ల్య ణ సం క్షే ప్త న లు.

దా యెనికంగారతయేమనిసంతోషింపుచుండెడి మాతల్లిదండ్రులాసంతోషం
బుమాని పుత్రతోకంబునంజికుదురిశా॥

—:—

కీర్తనము—అహిరిరాగము - అటతాళము.

పల్లి వి.

మనవినివినరాదా మానితగోవిందా-ముకుందా॥మన॥

అను పల్లి వి.

ఘనముగయదువంశంబున వినుతికెక్కి-వతికంపుడు
మనమలరగనన్నుగొనిన కనకాంబర ధరణా-శ్రీరమణా॥ మన॥

చ ర ణ ము లు.

సన్నతసుచరిత్రా సరసీరుహ నేత్రా-స్తుతిపాత్రా (స)
పన్నగపతి శయననాదు విన్నపమాలించియునను
మన్ననజేసియునికమా యన్నను కరుణించు-మన్నించు॥ మన॥

సురమునిగణవినుతా సూరిజనపవిత్రా-శివమిత్రా (సుర)
హరియగుభగవంతుడుమా కల్లుదా యెననిమదమున
మురియుడుమాతలిదండ్రులు మోదమువిడిచెదరు చిక్కెదరు॥మన॥

ధరచెలసినశేష దాసమనోల్లాసా-వికాసా (ధ)
పరమపురుష భవవినాశ పరమదయానిధేశ్రీకర
కరివరదవిధాత జనక గిరిధరకృపలేదా-శ్రిత మోదా॥మన॥ ౩

మ॥ అనిదగ్గుత్తికతో మహాభయముతో నాకంపితాంగంబుతో । వినత
శాంతముఖంబుతో శృతిచల ద్వేషికలాపంబుతో । గనుదోయింజడిగొన్న
భావ్యమృతాశ న్యాలలాపంబు । ముక్తిసరస్వీదేవత్రేయాబోకమగిడెక
గృష్ణండురొచిష్టుడై॥ *

౯. శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు. ౬౫

వ॥ ఇట్లనేక ప్రకారంబుల శ్రద్ధాభక్తివిషయంబుల రుక్మిణీదేవి సభ్య
గవంతునింబ్రాధికంప యమ్మనిని మృదుమధురవచనంబులంగరుణించి నా
దురాత్మకుండగు రుక్మిణివధించుట మానకోధంబువిడనాడెనంత॥ ❀

❀

శ్రీ కృష్ణుండు రుక్మిణి వధించుట మాని

యతనికినవమానంబు గావించుట.

తోహరా॥ ఇటులవధించక బావారంమని-వేళిమిగావించియును।

పటుతరముగబంధించియునవుడు. బహునగవులనగచుచును॥ ౬౮

ఒకకత్తియుచేపట్టియుగొరిగెను - యొకచెంపనుగడ్డమును।

వకపార్శ్వముగనుతలయును- మాతియువక్రపరచివిడువగను॥ ౬౯

..:~:

• వ॥ ఇన్నిధంబున రుక్మిణీదేవి సహృదరుండగు రుక్మింజయపుటమాని
యోబావారంమని చిరునగవునగుదువానెంబట్టి బంధించి గడ్డంబును మీసంబు
నుండలయును నొకకత్తివాతియున్నున రేవులువారంగొరిగివిరూపింజేసె॥ ❀

తోహరా॥ అంతట యదువీరులు పరస్పైన్యంబుల-యదరదోలివచ్చిరిగాక॥

సంతకృష్ణరథచెంతకట్టుబడి-నడలురత్నఁబునికనగాక॥ మం॥ ౭౦

కదలివచ్చిబలభద్రుడునాతని - కట్టనువిడిచియుమరియుక॥ •

హరినిజూచియునుబలికెనునీకిది - యనువగునామదేవురయక॥ ౭౧

..:~:

వ॥ అంతట యదువీరులు పరస్పైన్యంబులంబారదోలి తత్సమీపంబున
కువచ్చిరప్పుడు హతపాశ్రింబుడై కట్టువడియున్నరుక్మింజూచిగురుణజేసి బల
భద్రుండు బంధంబువిడిచి హరిడగ్గరియిట్లనియె॥ ❀

౧౬ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

బంధువుండగు రుక్మినవమానిండుటకుం దగదని

శ్రీకృష్ణునితోబలభద్రుండబలుకుట.

క॥ తలమనకభీష్ట నండును తలయునుమూతియునుగొరుగదగవేబంధుం॥
దలయునుమూతియుగొరుగుట దలదరుగుటకుం టెరుచ్చతరముమహాత్మ॥ ౫

తంగంపాటవణమెట్టు, కాపిరాగం. అటతాళంబావు.

పల్లవి.

గోపాలకృష్ణా-గోపాలకృష్ణ గోవర్ధనధరణ-గోవర్ధనధరణ॥
శ్రీపతేమునిపాలన వినుమా- గోపకులోద్ధారణ॥ గోపాల॥

చరణములు.

కంసమదహరణ-కంసమదహరణ కాంచనచేలన-కాంచనచేలన
అంచితమెరుగకనా - రుక్మణు - హింసించతగవగునా॥ గోపా॥౧

పంచశరుజనక-పంచశరుజనక బంధువుండనక-బంధువుండనక
మంచితములేకా - సరియే - నెంచిబంధించిగొరుగా॥గోపా॥౨

ధరమద్దులేట్పురి-ధరమద్దులేట్పురి దాసవరదహరి-దాసవరదహరి
కరుణజూడుమరహరి-యతనిని- కమలనాభశారీ॥గోపాల॥ ౩

—:౦:—

వ॥ ఇట్లుబలరామండు రుక్మణుని భంగంబువకై తనసోదరుండగు కృష్ణునిం గని యోకృష్ణా నియ్యది మంచి చేడుగనియోచించక భీష్మకరాజ తన యుండగు నీరుక్మి నీలాగునంబంధించి తలయును మూతియుగొరుగుటకుం తగవగునే ॥ మఱియునీలాగునతలయునుమూతియుగొరుగుటయందును

తలం దెగవేయుటకంటెనుం మహాతుచ్ఛతరం బగుంగాన మీరలుసాక్షాత్
భగవతుండవయ్యును బంధువునీలాగున నవమానంబుజేయండగచేయని మ
రియునిట్లనియె॥

..:0:.

క॥ కొందరురీతులనియలుగవు కొందరుహీతులనుచు మేలుకూర్చవనిజ
మీ! వందరియందునుసముడవుపొందుగ నేలఁజ్యోవిషమబుద్ధినసంతా॥

—:0:—

వ॥ ఓక్కష్టా కొందరుశత్రుశ్రుతినికోపముశాయకనున్ను మఱికొందరు
స్నేహితులని మేలూనర్చకనున్నుఅందరియందును సమానుడవై యుండు న
ట్టిమీకీరుక్మిం కోపించుట కారణంబేమని యనేకవిధంబులం బలికి తదనం
తరమున॥

—:0:—

స హూ చ రు భం గం బు న కై రు ఖం పు చు న్ను
రుక్మిణీదేవింగని బలరాముండూరార్చుట.

తోహరా॥అన్నగురుక్మణుయవమతికోర్కక-యడలురుక్మిణీకిననియె॥

యెన్నగానుముక చేసుకున్నమీ-యన్నపూజఫలమనియె॥ మం॥ ౭౨

సారసాక్షుడగుచేంకటవిఠలుని-సన్నిధినవమతిపడగా॥

చేర్చివాసెయ్యారద పెనిమిటి-చెలియవగవవలదింక॥ మం॥ ౭౩

పూర్వకమౌఫలమనుభవింపకను-బ్రహ్మరుద్రులకునైన॥

సీరజాక్షితప్పింపగవశమె - నీధరలో నెందైన॥ మంగ॥ ౭౪

అయినసద్భువినిదండించియుమరి ఆదరించువాగళ్ళలే॥

సైయ్యముమీరగ నెంవగనతనికి-నేటికిరీడేరే॥ మంగ॥ ౭౫

బ్రహ్మచేతకల్పితమైయుండును - ప్రబలంబగురొషమున॥

నిమకలమునుచూరనీకసహూదరి-నైననువధియింపగనుక॥ మం॥ ౭౬

శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంగీత రత్న లు:

సారసాక్షినిటులుండగనీకును-సారెకళోకమాలేలా!

పరపురుషుడగుశ్రీహరియితడగు-భావింపుముమదిచాలా॥మం॥ 22

వ॥ అనిమరియునిట్లనియె॥ •

✽

కీర్తనం—హిందుస్తానికమాన్ రాగం - ఆదితాళం.

పల్లవి.

మేలగునాచెలి

మేదినివగచుట

చాలరొసినరీ

చాలికలకునిటు॥ మేల

అనుపల్లవి.

చాలుచాలుచై

చేలగునీపతి

చాలకృష్ణుడై

ప్రబలెనుశ్రీహరి

వాలాయముగను

వనజనేత్రివిను

జాలముళాయక

సన్నుతినేయుము॥ మేల॥ ౧

వరణములు.

శ్రీసాక్షాత్ హరి

జేసినదెల్లను

నీసహృదరుని

దోషములరిగను

శ్రీశుడనగనతని

చెలువుగనెన్నుము

లేకమయినమది

క్లృప్తమునెంచకు॥ మేల॥ ౨

యెంతటివారికె

యిందుముఖిరొసే

కంతుజనకుడే

కాంతుడగుటకును

సంతగమగునిది

సామజయాననొ

చింతలనూనుము

శ్రీలలనామణి॥ మేల॥ 3

ధరనువెలయుశ్రీ

కరమద్దులేట్పురి

హరియుగుభక్తిని

స్మరియింపుముమరి

శ్రీ రు క్తి ణీ క ల్యా ణ స ం కీ ర్త న లు.

౬౫

సరసిజభవముఖ
కరివరదుడునిను

సన్నతాంగుడౌ
కరుణనుబోధును॥ మే॥౪

వ॥ మరియును॥

—:0:—

క॥ అజ్ఞానజమగుశోకము । విజ్ఞానవిలోకనమునవిడువుమునీకుం । బ్ర
హ్మవతికిందగునే । అజ్ఞానులభంగివగువసంభోజముభే॥ ... *
.

—:0:—

వ॥ అజ్ఞానముతోసమంధించిన శోకాన్ని విజ్ఞానంబనెడు జ్ఞానాన్నవ
లంబించి విడిచిపెట్టుము అజ్ఞానులవలె దుఖించుటకుండెలివిమంతురాలనై
న ఆదిలక్ష్మీయగునీకుండగునేయని యిట్లుబలభద్రునిచేడెలుపంబడి రుక్తిణీదే
వి దుఖంబుమానియుండేనట రుక్తియనునాడు ప్రాణావశిష్టుండై విడువం
బడి తనవిరూపభావంబునకునెరియుదు హరింగల్పికాని కుండినపురంబుచూ
రనని ప్రతిజ్ఞ చేసి తత్సమీపంబుననుండె నివ్విధంబున॥ *

—:0:—

క॥ రాజీవలోచనుడుహరి రాజసమూహములగల్పి రాజసమొప్పక ।
రాజితయగుతనపురికిని రాజాననదెచ్చె బంధురాజినుతింపక॥ ... *

వ॥ అయ్యవసరంబున॥

—:0:—

—(శ్రీకృష్ణుని వివాహంబునకై ద్వారకానగరంబునందలంకరించుట.)—

శీతకానము - కల్యాణిరాగము - ఆదితాళం

పల్లవి.

శృంగారముజేసిరి

ద్వారకపురము॥ శృంగారము.

అనుపల్లవి.

శృంగారముగాను సుదతులందరుగూడె
బంగారుమయముగ పరికటాత్మనిపురము॥శృంగా॥

చరణములు.

మాణిక్యతోరములను-పురవీధుల-త్రాణజాతుదురనగను
ఆణిముత్యములను అందందుజేర్చియు
బాసలద్భుతముగ సరగునగట్టియు॥ శృంగార॥౧॥

చూక-మాముత్యములను-ముగ్గులదీర్చి-మకట-వమీరగను
గ్రహు-నపన్నీరు గంధమత్తరులను
చకట-గోడల సరమివేటట-మీర॥ శృంగా॥౨॥

మోచైచ్చినగోపురముల-దేవాలయ-రచ్చలుగలస్తలముల
రక్షకుండువెలయు రమ్యపుతేరులను
మెచ్చునటులబహు సచ్చరితంబుగ॥ శృంగా॥౩॥

మరియుస్త్రీపురుషులకట-అనంద-భరితమనసులగుట
సరిగవస్త్రములను సకలధూషణముల
పరిపరివిధముల పరిమళాదులనెల్ల॥ శృంగా॥౪॥

సలవపందిశ్లాదిగా-వేయించిరి-పలుతెరగులనుబాగా
యిలనుమద్దులేడు వెలయుగోపాలునకు
సలితముగపెండ్లి జరుగుననుచుమిగుల॥శృంగా॥౫॥

—:—

హా ఇట్లునేకవిధంబుల నయ్యాదవేంద్రునినగరంబు శోభాయమానంబై
యొప్పే నయ్యావసరంబున॥

శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు. ౧౧

—() శ్రీకృష్ణుండు రుక్మిణీదేవినిబెండ్లియాడుట. ()—

—:౦:—

మ॥ ధృవకిర్తిహారి పెండ్లియాడెనిజచేతోహరిణీకమానవైభవగాంభీ
ర్య విహరిణీక నిఖిలసంపత్కారిణీక సాధుబాంధవసత్కారిణీ బుద్ధ్యా
రిణిమహాదారిద్ర్యసంహరిణీక సువిధూషాంబరధారిణీక గుణవతీచూడా
మణికరుక్మిణీక॥

ఇది కవి పెదతండ్రిచే జేయబడిన పెండ్లి పాట.

కీర్తనము—ముఖారిరాగము. ఆదితాళము.

పల్లవి.

ఆనందమానందమాయనే - మన - కృష్ణుడు పెండ్లి కొడుకాయనే

మన - రుక్మిణీ - పెండ్లి కూతూరాయనే. నేడు

అను పల్లవి.

ఆనందసుతుని పెండ్లి - సానందముగ వినుడి॥ ఆనంద॥

చరణములు.

రాజీవలోచనుడువేగను - సకల - రాజసమూహములగల్వెను
భీష్మ - రాజాకుమారైనుదెచ్చెను - యెంతో - రాజసమొప్పబంధు
రాజీనుతింపగా॥

పురముశృంగారము - శాయను - స్వామీపరివారములనవుడుబంపెను
వారు - వరుసతొయిండ్లవాకిళ్లను శుభ
కరమొప్ప చేడుకలు - స్తైరముగజేసిరవుడు॥ ఆనంద॥ ౨

౧౨ శ్రీ రుక్మిణీ కల్యాణ సంకీర్తనలు.

- చేప్పన్నదేశములవారును-శ్రీయఃపతిపెండ్లివారవినియును
 బాల - గొప్పైనకానుకలు గొనుచును మిగుల
 బుచ్చైనద్యారవరికి అప్పుడెవచ్చినారు॥ ఆనంద॥౩
- అండజగమునుచూడను - సకల - మండలాధిపులెల్ల కేటగును
 వే - దండహయరథములతో రాగను వారికి
 దండీగవిడుదుల నా ఖండలానుతుడుజూపె॥ ఆనంద॥౪
- సుందరాంగులు పాటబబాడగ-బ్రహ్మ నందముతోనప్పురుల్లాడగ
 దేవ - బృందములుపువులుగురియగ మన
 కందర్పజనకుడైన యిందిరేకునిపెండ్లి ॥ ఆనంద॥౫
- శృంగారవతియైనరుక్మిణీ - పు - క్యాంగనములుగొలువగుణ
 మణి - తనచింగటనున్నసంపత్కాండిణి మెడను
 మంగళసూత్రము పొంగుచుగట్టెనుకృష్ణుడు॥ ఆనంద॥౬
- తీరై నముత్యములు చేపట్టిరి-యిరువురు- ఖ్యాతిగతలంచాల్గుబోసితి
 సతి - పతులేకముగగూర్చుండిరి కృష్ణుడు
 ప్రితిమీరగను ఆ నాతిచేపట్టినాడు॥ ఆనంద॥౭
- ధరలోనమద్దులేటి - పురమున శ్రీహరిః అరమరలేకనువెలసినా
 దనుచు- స్తీరముగ తన్నుమదిలో నంమిన భక్తుల
 కరుణించి బోచినట్టి పరమపురుషునిపెండ్లి॥ ఆనంద॥౮

—:—

వ॥ ఇవిధంభన శ్రీకృష్ణుండపరిమితోత్సాహంబున భీష్మ కరాజ పుత్రిక.
 యారుక్మిణీచేవిశ్రివాహంబుజేసికొనియె నయ్యవసరంబ ॥ *

క॥ హరిపెండ్లికి గై కేయక కురుస్సంజయయదువిదర్భకుంతి నరేంద్రు
 ల్ ॥ పరమానందముబొందిరి ధరణీశులలోనగాధతాన్వర్తములక॥

..:..

గీ॥ అనఘయాదిలక్ష్మియైనరుక్మిణీతోడ స్త్రీదనలుపుచున్నకృష్ణబాచి॥ పట్టణంబులోనిప్రజలుల్లసిల్లిరి పీఠులగుడుము క్తభీతులగుడు॥ ... *

వ॥ అనిచెప్పి మరియొసంగియె॥ *

తోహరా॥ యీవరిత్రమును ధర నెవరేనియు-వినినపఠించినమిగులా॥
వాసిగగలుగుయిహపరసుఖంబులును-శ్రీశునికరుణన్యపాలా॥ మం॥
మంగళమగుశ్రీ రుక్మిణీపరిణయ-మనునీవరితముభువిలోక॥
పొంగుచువినువారికినెల్ల పృదు-పొలుపగుశ్రీహరిపురిలోక॥

—:—:—

వ॥ అనియిట్లుపఠిక్షిన్నరేంద్రునకు యిప్పణ్యచారిత్రంబగు శ్రీరుక్మిణీకల్యాణమును శుకయోగీంద్రుండు వినుపించెంగాన యిట్టిభగవత్కథ నెవ్వరేనియు శ్రద్ధాభక్తితోడ వినినంబఠించినను నోరులకు వినుపించినను నీయిహమందు పుత్రులంబడసి యనేక సౌఖ్యంబులంబొంది యావలనాపఠిక్షిన్నరేంద్రుని పగిదియె మోక్షాన కర్హులగుదురని తాత్పర్యము॥ *

శ్రీరుక్మిణీసమేత గోపాలకృష్ణ పరబ్రహ్మణీ నమః॥

మంగళము యమక రాగము - త్రిపుటతాళము.

పల్లవి.

వెంకటేశమంగళం విజయపొడమంగళం॥ వెం॥

అను పల్లవి.

పంకజభవనతమరహరి పరమపురుషభక్తిపొడ
శంకరహిత సరసిజాక్ష సామజవరదాక్రిహారి॥ వెంక॥

చరణములు.

నారదపూజితరఘువర నారాయణయభిలేశ్వర
సారదయాకరభవహర సనకసమునివరపాలన॥ వెం॥౧

10293

